

KIRKKO & KOTI

**Onko
kuolema
kaiken loppu?**
➤ 4-5

**Ilman
katumusta
ei ole uskoa**
➤ 10-11

**Antti Loimalahti:
"Alkoholisääntely
on nuorallatanssia"**
➤ 2

Mainio muskari

➤ 8

kirkkojakoti.fi

Kirkko verkossa

Kuopion seurakuntien uudet verkkosivut avautuivat 17.2.

Seurakunnat siirtyivät kirkon yhteiseen Lukkari-verkkosivuston julkaisujärjestelmään. Lukkaria käyttää jo yli 60 seurakuntaa Suomessa.

Lukkari on suunniteltu ja räätälöity seurakuntien tarpeisiin yhteistyössä seurakuntalaisten kanssa. Seurakunnat tuottavat suuren osan sisällöstä yhteisesti ja voivat yhdessä vaikuttaa Lukkarin ominaisuuksiin ja sisältöjen kehittämiseen. Verkkosivusto mukautuu automaattisesti erikokoisiin päätelaitteisiin, eli se toimii sujuvasti myös älypuhelimilla ja tableteilla.

Lukkari on hakukoneoptimoitu eli rakennettu siten, että seurakuntien verkkosivustot ja niiden sisällöt löytyvät tehokkaasti Google-hakukoneella. Yli 70 prosenttia kävijöis-

tä saapuu seurakuntien verkkosivuille Googlen kautta.

Tapahtumatiedotukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Tapahtumakalenteri on keskeisellä paikalla ja hakutoimintojen avulla voi hakea suoraan esimerkiksi musiikkiin tai eri ikäryhmiin liittyviä tapahtumia.

Sivustolla on lomakkeita esirukouspyyntöjen ja palautteen keräämiseen sekä virkatodistuksen tilaamiseen. Tutki uskoa -osio tarjoaa mahdollisuuden syventyä kirkon perussanomien äärelle.

Käyttäjäkokeemukset huomioidaan

Lukkarin suunnittelu alkoi jo vuonna 2012 ja pilottiseurakuntina kehittämistyössä olivat muun muassa Oulun, Ylä-Savon ja Seinäjo-

Lukkarilla tehdyt verkkosivustot toimivat sujuvasti myös älypuhelimilla ja tableteilla.

en seurakunnat. Palvelun rakentamisesta tuli yksi kirkon strategisista hankkeista vuosiksi 2012–2014 ja kirkolliskokous myönsi hankkeelle rahoituksen.

Sivujen tavoitteena on tukea hengellisyyttä, yhteisöllisyyttä ja osallistumista. Käyttäjähastattelujen pohjalta tapahtumat ja perhejuhlat sekä kirkon tekemä hyvä työ ovat hyvin esillä. Lukkariin on integroitu vahvasti eri sosiaalisen median välineet. Tavoitteiden toteutumisen tueksi on otettu käyttöön uusia seu-

rantavälineitä, muun muassa kävijäseuranta ja hakusana-analyysi.

Kirkossa on viimeisten vuosien aikana panostettu vahvasti verkkoon. Hengellinen elämä verkossa -hanke ja Lukkari ovat luoneet pohjan verkossa tehtävän työn kehittämiseksi. Lukkarin osalta kehittäminen jatkuu edelleen käyttäjäkokeusten ja palautteiden pohjalta.

www.kuopionseurakunnat.fi

PYSÄKILLÄ

Punnittua puhetta päiht

Päihderiippuvuus on nykyään entistä monimutkaisempi sairaus – ja samalla entistä yksinkertaisempi.

Tällä hetkellä päihderiippuvuudet ovat suurin työikäisten suomalaisten työkykyä murentava terveysongelma, päihdepsykiatria erikoistuva lääkäri **Antti Loimalahti** toteaa.

”Monilla päihteen käyttö jää päälle jo nuoruusvuosina niin, etteivät nämä ihmiset koskaan edes pysty siirtymään työelämään. Joillakin päihteen käyttö taas tuhoavat terveyden siinä vaiheessa, kun työvuosia olisi vielä runsaasti jäljellä.”

Inhimillisen kärsimyksen lisäksi kyse on siis myös merkittävästä yhteiskunnallisesta ja kansantaloudellisesta ongelmasta.

”Jos toimivaa hoitoa saataisiin jo varhaisessa vaiheessa, olisi mahdollista katkaista päihderiippuvuuden paheneminen.”

Soppaa ja saippuaa

Loimalahden mukaan Suomessa päihderiippuvuuksien hoito on periaatteessa hyvää, mutta sen painopiste on väärä.

”Hoito on hyvin pitkälti suunnattu rappio-alkoholisteille ja sitä toteutetaan pikemminkin sosiaalityönomaisilla keinoilla. Annetaan vähän soppaa ja saippuaa.”

”Lapsille suunnattu päihdevalistus taas on enemmänkin pelottelua kuin valistusta. Pelottelun ja hyysäämisen väliin kaivattaisiin lisää entistä parempia puuttumis- ja hoitokeinoja.”

Suomessa päihdeongelmien mittarina käytetään hanakasti työkykyä.

”Mitään ongelmaa ei ole niin kauan kuin pystyt hoitamaan työsi.”

Alkoholi on meillä ja maailmalla edelleen se kaikkein suurin päihderiippuvuuden aiheuttaja. Sen rinnalla on kuitenkin suuri joukko muitakin päihdyttäviä aineita.

”Enää ei voida jakaa päihdeongelmaisia alkoholisteihin ja narkomaaneihin. Yhä useammin esiintyy eri aineiden sekakäyttöä, etenkin lääkkeiden käyttöä päihteinä.”

”Päihdyttäviä aineita on enemmän kuin koskaan ja koko ajan markkinoille pusketaan uusia. Siinä mielessä päihderiippuvuus on monimutkaisempi sairaus kuin ennen.”

”Toisaalta kyse on pohjimmiltaan yhdestä ja samasta sairaudesta – riippumatta siitä, mitä aineita on käytetty. Tämä tekee sairaudesta yksinkertaisen.”

Alkoholipolitiikka höllentymässä?

Viime aikoina Suomen hallitus on väläytellyt höllennyksiä alkoholin myyntirajoituksiin tietyiltä osin. Asia jakaa kansalaisten mielipiteet.

”Sinälläänhan ei ole kyse mistään uudesta ilmiöstä. Liberalisointia on tehty kieltolain purkamisesta alkaen”, Loimalahti huomauttaa.

Hän kuitenkin toivoo, että hallitus samalla miettisi päätöksien seurauksia ja niistä aiheutuvia kustannuksia.

”**Raittiit eivät juo, vaikka viina olisi ilmaista**”

”Jos alkoholipolitiikkaa lähdetään entisestään vapauttamaan, ei meidän alaltamme ainakaan työt lopu. Alkoholin aiheuttamat kuolemat tulevat lisääntymään ja yhä useammat menettävät työkykynsä tai mahdollisesti

kykynsä toimia vanhempina.”

”Toivoisin, että liberalisoinnin yhteydessä huolehdittaisiin sitten myös siitä, että terveydenhuollossa riittää resursseja alkoholiriippuvuuden hoitoon.”

Loimalahden mukaan alkoholin saatavuus-

den ja hinnan sääntely on eräänlaista nuoralatanssia.

”Kroonikot ottavat känninsä jostakin joka tapauksessa. Jos hinta nousee, juodaan huonompia juomia. Jos saatavuutta rajoitetaan, ostetaan pimeää viinaa.”

KUUKAUDEN VALINNAT

85%

Vanhusten ja vammaisten hyväksi tehtävä työ sekä hautausmaiden ylläpito ovat tärkeimpiä syitä kuulua kirkkoon. Näin ajattelee yli 85 prosenttia kirkon jäsenistä.

10000

Laulaja ja lauluntekijä **Petri Laaksonen** keräsi Kirkon Ulkomaanavulle 10 000 euroa ”*In Memoriam*” -kirkkokiertueellaan viime vuoden lopulla.

18000

Viime vuonna kirkon perheneuvonnasta sai apua kaikkiaan yli 18 000 ihmistä. Autettavien määrä lisääntyi edellisvuodesta lähes 700 henkilöllä.

eistä

SEIJA RYTKÖNEN

”Raittiit ihmiset taas eivät juo, vaikka viina olisi ilmaista.”
 ”Siihen väliin jää se porukka, jonka kulutukseen saatavuudella ja hinnalla on vaikutusta – suuntaan taikka toiseen.”

Raittiustrendi nousussa

Suomalaisia on perinteisesti pidetty päihtymyshakuisena kansakuntana. Loimalahti ei kuitenkaan täysin allekirjoita väitettä.

”Suomessa toki esiintyy tiettyjä kulttuurisia ja geneettisiä tekijöitä, jotka ruokkivat alkoholismia. Jos asiaa ajatellaan maailmanlaajuisesti, ei meillä mitenkään poikkeuksellisen huono tilanne ole.”

”Monissa sellaisissa maissa, joita on totuttu pitämään sivistyneen juomakulttuurin edustajina, humalahakuinen juominen on lisääntymässä. Erään tuoreen tutkimuksen mukaan Ranskassa näyttää nykyään olevan jopa humalahakuisempaa nuorisoa kuin Suomessa.”

”Lisäksi niin sanotuissa viinikulttuurimaissa saattaa olla alkoholiongelman sijaan tosi pahoja huumeongelmia.”

Viimeisimpien tutkimusten mukaan nuorison alkoholin- ja muiden päihteiden käyttö on keskimääräisesti laskusuunnassa Suomessa.

”Yhä enemmän tunnutaan ajateltavan, että kännääminen ja tupakointi on luusereiden hommaa. Sen sijaan raittiit ovatkin niitä ihaittavia tyyppejä. Aivan toisin oli omassa nuoruudessani.”

”Toisaalta nuorison päihde-

käyttäytyminen on polarisoitunut: osa on täysin raittiita, mutta osa käyttää päihteitä sitäkin rajummin ja entistä nuorempana.”

Antti Loimalahti oli puhumassa päihderiippuvuudesta Kuopion Valkonauha ry:n 110-vuotisjuhlaseminaarissa helmikuussa.

HELI HARING

Kuopion Valkonauha ry

✚ Kuopion Valkonauha ry on vuonna 1906 perustettu kristillis-yhteiskunnallinen naisjärjestö.

✚ Yhdistyksen tavoitteena on asennekasvatuksen ja ennaltaehkäisevän työn avulla vähentää päihderiippuvuutta ja ohjata ihmisiä yhteiskunnalliseen vastuuseen. Pyrkimyksenä on tarjota laaja-alaista, matalan kynnyksen apua ihmisen eri elämäntilanteisiin ja edistää kansalaisten hyvinvointia.

✚ Yhdistys järjestää muun muassa seminaareja ja teemapäiviä sekä ammattilaisille suunnattuja tilaisuuksia, joilla vaikutetaan kansalaiskeskusteluun ja päätöksentekoon.

✚ Kuopion Valkonauha ry on Suomen Valkonauhaliiton paikallisyhdistys.

”**Arkin** toiminta kauppakeskus Apajassa loppuu kesällä. Yhteinen kirkkoneuvosto päätti asiasta tammikuussa. Arkin toiminnan kehittämistä ja korvaavien tilojen etsimistä varten perustetaan työryhmä. Vuokrasopimus Apajassa päättyy heinäkuun lopussa.

”**Kirkolliskokousedustajat** tulevalle nelivuotiskaudelle on valittu. Kuopion seurakuntien alueelta pappisedustajaksi valittiin Männistön seurakunnan kirkkoherra **Aulikki Mäkinen** ja maallikkoedustajiksi **Pekka Niiranen** ja **Markku Huttunen**.

”**Virsikirjan** nykyisen liiteosan kappaleita on nauhoitettu Ylen käyttöön. Niitä kuullaan aamuhartauksissa kevään aikana. Lähetyksissä kanttori **Teija Tuukkanen** myös keskustelelee muusikoiden kanssa uusista virsiovituksista.

Sarja alkaa tiistaina 1.3. Yle radio 1:ssä ja jatkuu toukokuun puoliväliin.

”**Kirkon** kulttuuripalkinto 2015 on myönnetty gospelmuusikko **Jaakko Löyttylle**. Perusteluina oli, että Löytty on yli 40 vuoden ajan levittänyt lauluillaan uskon, oikeudenmukaisuuden ja kansainvälisen vastuun sanomaa Suomen ja maailmanlaajuisen kirkon parissa.

PÄÄKIRJOITUS

Kirkon auttamistyötä arvostetaan

Kirkkoon liittyttiin viime vuonna enemmän kuin koskaan aiemmin, niin myös Kuopiossa. Kirkon tutkimuskeskus selvitti 2015 suomalaisten syitä kirkkoon kuulumiseen sekä kirkosta eroamiseen osana Gallup Ecclesiastica -kyselyä. Tärkeimmäksi kirkkoon kuulumisen syiksi mainittiin kirkon auttamistyö ja kulttuurihistoriallisen perinnön ylläpitäminen sekä kirkolliset toimitukset. Sen sijaan kirkon opettama usko ja oman henkilökohtaisen uskon vahvistuminen ovat merkityksellisiä vain alle puolelle jäsenistä.

Se, ettei koe itseään uskonnolliseksi ihmiseksi, on noussut merkittävimmäksi kirkosta eroamisen syyksi. Lähes yhtä moni ilmoittaa ratkaisevaksi syyksi sen, ettei usko Jumalaan.

Erimielisyys kirkon päätöksien tai kannanottojen suhteen ja pettymys seurakunnan toimintaan ovat myös nousseet aiempaa merkittävämmiksi kirkosta eroamisen syiksi. Nämä asiat ovat saaneet eroamaan sekä alle 25-vuotiaita että yli 65-vuotiaita. Kirkon suvaitsemattomuus vähemmistöjä kohtaan on ollut selvästi useammin eroamisen syynä kuin liika suvaitsevuus.

Kallaveden seurakunnan pappi **Petteri Hämäläinen** osallistui ystävänpäivänä häätaapahtumaan ja keskusteli siellä monen tulevan avioparin kanssa. Ilahduttavan moni pari oli päätnyt kirkolliseen vihkimiseen.

”**Koskaan ei voi tietää, milloin tarvitsee apua itse**

Muutama pari aikoi liittyä kirkkoon takaisin. Hämäläisestä tuntui, että suhtautuminen kirkkoon oli positiivinen, vaikka hie-man arastellen pappia lähestyttiin. Kun keskustelun alkuun päästiin, kysymyksiä alkoikin tulla enemmän.

Hämäläinen sanoitti hienosti kirkkoon kuulumisen merkityksen: ”Ei ole niin tärkeää, mitä kaik-

kea itse saa kirkon jäsenyydestä juuri nyt. Oikeastaan on paljon merkittävämpää, että kuulumalla kirkkoon auttaa muita”.

Kirkko tekee paljon hyvää työtä muun muassa lasten, nuorten, vanhusten ja kaikista hädänalaisimpien ihmisten parissa. Koskaan ei voi tietää, milloin tarvitsee apua itse. Seurakunnan rukous kantaa myös silloin, kun oma usko on heikko.

Vietämme parhaillaan paastonaikaa, joka alkoi tuhkakeskiviikosta ja kestää pääsiäisyöhön saakka. Tähän paastonaikaan sopivat Jeesuksen sanat: ”Autuaampi on antaa kuin ottaa”.

MINNA SIIKANIVA
 minna.siikaniva@evl.fi

Missä olet, tulevaisuuden soihdunkantaja?

Olen jo jonkin aikaa odottanut, että tässä historiallisessa kansainvälisyyden hetkessä joku kansakunnan johdosta näyttäisi tietä tulevaan, nostaisi ”luottavin mielin katsomisen” -soihdun esiin.

Menee 5, 10 tai 15 vuotta tästä eteenpäin. Osa turvapaikanhakijoista on kotiutunut ja jää tänne pysyvästi. Kun kriisialueiden tilanne rauhoittuu, osa lähtee takaisin perheineen ja alkaa rakentaa maata.

Kun siellä rakennetaan, tarvitaan kansainvälisiä suhteita. Ja meillä on hyvät suhteet täällä oleskelleiden kautta – jos vain rakennamme suhteet heihin. Siellä tarvitaan työtä ja tietotaitoa myös meiltä, joten se on mahdollisuus ulkomaankaupalle. Tämä on vain yksi positiivinen tulevaisuudennäkökuva, jonka toivoisin nostettavan esille. Inhimillisen hädän lieventäminen ja auttaminen ovat logiikassani tämän edellä. Silti katsantokantaa on mielestäni laajennettava myös tulevaisuuden yhteistyön ja kansainvälisen kaupan näkemiin.

Jo tätä ennen maahanmuuttajat ovat ehtineet rikastuttaa perisuomalaista ja erityyksissä ollutta yhtenäiskulttuuriamme monella tavalla. Yksi hyvä esimerkki on YLE:n A-studiosakin esiintynyt 80-vuotias nainen, jonka henkilökohtaisena avustajana tunnin päivässä työskentelevä irakilaismies toimii Kirkkonummien kunnan palkkaamana. Pankit eivät myönnä pankkitiliä pakolaiselle, mutta miehen asenteella sekään ei haittaa, kunhan vain pääsee tekemään jotain työtä ja ulos vastaanottokeskuksesta. Erittäin kannatettavaa ja kadehdittavaa positiivisuutta, jota meistä suomalaisista saa kalliiden konsulttien ja sparraajien avulla kaivaa esiin.

Missä olet sinä soihdunkantaja? Rauhanrakentaja?

JUUSO HAPPONEN
Esiintyvä taiteentekijä, kouluttaja ja tuottaja, TM

”Maahanmuuttajat ovat ehtineet rikastuttaa yhtenäiskulttuuriamme monella tavalla

Piste vai kaksoispiste?

Teologian ja terveystieteiden eettinen teemapäivä pohti ihmisen oikeutta kuolla.

Karjalan teologisen seuran kaksipäiväinen symposiumi oli yleisömenestys, huolimatta yleisteemastaan Kuolema – tai ehkä juuri siksi. Se kokosi noin 350 teologian opiskelijaa, seurakuntien työntekijää ja terveydenhuollon ammattilaista.

Kuolemattomuuden harha

Kuolema ei ole ystävä, eikä kuoleman hetkellä lohduta tieto luonnon kierto- kulusta tai geenien jatkumisesta. Moderni ihminen ei käsittele kuolemaan liittyviä pelkoja, vaan mieluiten torjuu ne.

”Kristillisessä viitekehyksessä kuolema on kotiinkutsu. Kuolema ei siten ole

piste, joka päättää kertomuksen, vaan kaksoispiste, josta seuraa jotakin”, sanoi piispa **Jari Jolkkonen**.

Piispa toivoi kirkolta suoraa puhetta kuolemasta ilman kiertoilmaisuja.

”Luterilainenkin hautaan siunaaminen olisi hyvä toimittaa arkku auki ja tehdä hiekkaristi vainajan rinnan päälle, jotta ruumiin kuolema näyttäytyisi juuri niin konkreettisenä kuin se on.”

Tieto kuoleman lähestymisestä voi myös rikastuttaa elämää. ALS-tautiin sairastuneiden kokemuksista väitöskirjaa tekevä **Matti-Pekka Virtaniemi** kertoo potilaiden puhuvan myös sairauden myönteisistä puolista.

ALS-potilaat löysivät elämästään uusia merkityksellisiä asioita kuten läheisemmät ihmissuhteet, oman henkisen kasvun ja yhteyden johonkin itseä suurempaan kuten luontoon. Tai Jumalaan.

”Parantumattomasti sairaan tulevaisuus on sama kuin terveenkin. Jos Kristus on sama eilen tänään ja huomenna, niin silloin rajan takanakin on jotakin tuttua.”

Kuka auttaa kuolemaan?

Terveydenhuollossakaan ei aina ymmärrä, miten erilainen potilas on sairautensa eri vaiheissa.

Kaikkien potilaiden kasvukertomus ei mene traumaattisen kriisin teorian mukaan, vaan tieto lähestyvistä kuolemasta voidaan kokonaan torjua.

”Potilas voi kuolla itseltään salaa. Näitäkin tapauksia on”, tietää KY-Sin Syöpäkeskuksen ylilääkäri **Kristiina Tyynelä-Korhonen**.

Saattohoidossa pitää tuntea potilas eikä tuputtaa sellaista tietoa, jota tämä ei kykene ottamaan vastaan. Kieltäminen voi olla potilaan ainoa selviytymiskeino.

Tyynelä-Korhosen mukaan kuoleman ottaminen puheeksi ei lisää potilaan ahdistusta, päinvastoin; tilanteesta tietoisilla on parempi elämänlaatu ja oireenhoito onnistuu paremmin.

Potilaat pelkäävät kuolemista, eivät kuolemaa.

”Saattohoidon tavoite on lähtörauha, levollinen tila potilaan ja omaisten kesken”, kuvaa rovasti **Kirsti Aalto**.

Kuka päättää kuolemasta?

Myös Terhokodin johtaja **Juha Hänninen** on havainnut, että potilaiden positiivisuus kasvaa loppua kohden.

”Hollannissa eutanasiasta tehdään pyyntöjä tulevaisuuden varalle kymmenen kertaa enemmän kuin toteutetaan. Kun sitten sairastutaan, pyyntöjä on vain kolme kertaa toteutettujen verran.”

Lait potilaan itsemääräämisoikeuksista vievät keskustelua eutanasiaan päin.

”Itkuvirret” muistuttavat, että ihmisen kuolema koskettaa aina yhteisöä”, itkuvirsiä esittävä Emilia Kallonen kertoi arkkipiispa John Vikströmille.

HISTORIALLISTA

Modernismin ja keskeiskirkkoidean tyylinäyte

Alavan seurakunnan perustamisesta tulee ensi vuonna 50 vuotta. Tosin kirkko valmistui vasta pari vuotta myöhemmin ja vihittiin käyttöön palmusunnuntaina 1969.

Kirkkoa alettiin rakentaa entisen Alavanhovin maille vuonna 1967, jolloin se oli vielä jorkeenkin keskellä vanhaa asutusta, Niirala ja Haapaniemeä. Tuomiokirkkoseurakunnasta lohkaistu tuore seurakunta aloitti toimintansa Haapaniemellä Saastamoisenkadulla, Haaparinteen työkeskuksessa; rakennus kuuluu nykyisin Adventtikirkolle.

Kirkko jäi seurakuntansa äärimmäiseen, joskin sen kauneimpaan kulmaan, sillä 1960-luvulla sen aluetta Särkiniemeä vasta kaavoitettiin. Vielä myöhemmin seurakunta sai jäseniä 1980-luvulla rakennetusta Neulanimestä. Käränkä-Lehtoniemi tasapainotti seurakunnan maantieteellisesti.

Alavan kirkosta tuli arkkitehtuuriltaan tyylipuhtas kansainvälisen beton brut-suuntauksen ja vapaamuotoisen modernismin edustaja. Siinä katsan-

Alavan kirkon arkkitehti André Schütz voitti arkkitehtuurikilpailun ehdotuksellaan Pax, Rauha.

nossa kirkonkaan ei tarvinnut näyttää ”kirkolta”.

Betonibrutalismista on riittänyt mielipiteitä, mutta harva voi kiistää Alavan kirkon sisätilojen vaikuttavuutta. Arkkitehtuurilla on oma teologiansa: se on keskeiskirkko, jossa jokainen on samalla lailla tilassa läsnä. Puoliympyrän muoto on kuin suuri alttari, jonka voi antaa mielessään jatkua näkymättömällä puolella.

Kun karu tila julistaa, sen rinnalle on vaikea sijoittaa muita taiteen alan

julistajia. Niinpä ainoa taideteos, joka kirkkosaliin on jälkikäteen sijoitettu, on **Pauno Pohjola**isen Keskustelu taivaan asujaimen kanssa.

Alavan kirkko rakennettiin kokonaisuudeksi, johon kuuluivat seurakuntakeskus, kanttorila ja pappila. Peruskorjauksen yhteydessä asumiskiellon partaalla olleet kanttorila ja pappila purettiin, ja aluekin tasattiin parkkipaikaksi. Kirkkoherrat eivät ole aikoihin asuneet virkapapilassaan; viimeinen oli **Alpo Valkeavaara**.

Tuomasmessut kotiutuivat Alavan kirkkoon 25 vuotta sitten, vain kolme vuotta maan ensimmäisten Tuomasmessujen jälkeen.

Uudistuksia ei ole muutenkaan pelätty, vaan kirkkoon ovat kotiutuneet myös sunnuntai-iltojen Gospel-messut – puhumattakaan, että sunnuntaimessu on uskallettu siirtää alkavaksi kello 11.

Kirkkokahvitkin on muutettu perhelounaiksi ja juhlallisimmillaan messubrunseiksi.

KAIIJA VUORIO

Moderni ihminen mieluiten torjuu kuolemaan liittyvät pelot.

Suomen Lääkäriliiton toiminnanjohtaja **Heikki Pälven** mukaan potilaalla on lain mukaan oikeus kieltäytyä hoidosta, mutta ei oikeutta vaatia tietynlaista hoitoa.

Lääkäriliitto suhtautuu kielteisesti eutanasian laillistamiseen tähtääviin aloitteisiin ja kuolemaa jouduttaviin toimenpiteisiin. Lääkärin näkökulmasta laki eutanasiasta tekisi siitä lääkäriä velvoittavan ja sitä vastustetaan lääkärinvalaan vedoten.

”Onko sinun halusi kuolla minun velvollisuuteni tehdä se?” kysyy Pälve.

Juha Hänninen vastaa, että kyllä ja vakuuttaa, että Suomi on kyllin

fiksu maa pystyäkseen lainsäädännöllä kontrolloimaan eutanasian käytön.

Saattohoitopäätös on hoitavan lääkärin hoitopäätös, joka on tehtävä hyvissä ajoin yhdessä potilaan ja omaisten kanssa. Potilaan tulee olla tietoinen päätöksestä ja se myös kirjataan potilaskertomukseen. Vastuuta päätöksestä ei voi sysätä omaisille.

Juha Hänninen korosti saattohoidon moniammatillisen tiimityön luonnetta, jossa korkean ammattitaidon täytyy muuttua hyvällä tavalla rutiiniksi.

”Potilaalle ei jää mitään turvaa,

jos hoitava henkilökunta itse ahdistuu jokaisesta kuolemasta.”

Arkipiispa John Vikström koki tämän ajan kuolemaa, kuolemista ja ihmistä itseään ymmärtämään pyrkivät pohdinnat. Kulttuurin syvävirrat ovat muuttaneet ihmisten perusasennetta itse olleeseen, eikä ihminen enää ajattele olevansa alamaainen suhteessa esivaltaan ja ympäröivään todellisuuteen. Nyt yhteinen kysymys kaikilla kulttuurin aloilla kuuluu: onko eettisesti oikein tehdä kaikki mikä on teknisesti mahdollista?

KAIJA VUORIO

MITÄ MIELESSÄ?

Mitä se design oikein on?

Muun muassa tähän kysymykseen tuo lisävalaistusta *Design Week Kuopio* -tapahtuma 18.–24. huhtikuuta. Tuolloin ympäri kaupunkia on tarjolla erilaisia näyttelyitä, seminaareja, myyntitapahtumia ja työpajoja.

Ensimmäistä kertaa Kuopiossa lanseerattavan tapahtumaviikon taustalta löytyvät muotoilun ja arkkitehtuurin läänintaiteilija **Anu Muurinen** sekä muotoilija ja taiteen maisteri **Laura Pakarinen**.

Yhteistyökumppaneina ovat muun muassa Kuopion kaupunki, Rouvasväenyhdistys, Taiteen edistämiskeskus ja Savonia-muotoilu.

Mistä syntyi idea designviikkoon, Anu Muurinen?

”Monessa muussa kaupungissa on vastaavanlaisia viikkoja järjestetty jo usean vuoden ajan. Viimeisimmäksi sellainen saatiin Mikkeliin. Miksipä siis ei myös Kuopioon, täällähän on kuitenkin pitkät muotoiluperinteet.

On tärkeää antaa myös muotoilualan opiskelijoille signaalia, että Kuopiossakin on niin sanotusti hyvää pohinää. Ei siis tarvitse heti valmistumisen jälkeen hypätä etelään vievään junaan.”

Miten pitkän hauduttelun tulos tämä on?

”Kun aloitin läänintaiteilijana kaksi vuotta sitten, kirjattiin designviikko mukaan hankesuunnitelmaan. Varsinaisesti asia konkretisoitui viime syksynä, kun istuimme Lauran kanssa alas, otimme kalenterit

TUJIA HYYTINEN

esiin ja päätimme ajankohdan tapahtumalle. Sitten piti vain ryhtyä hommiin. Perustimme myös tapahtumaa varten Itä-Suomen Muoto -yhdistyksen.”

Mitä designviikolta toivotaan?

”Tavoitteena on tarjota verkostoitumismahdollisuuksia. Alueelta löytyy muotoilun osaamista hyvin laajalla skaalalla ja todella lahjakkaita tekijöitä, mutta heistä ei välttämättä tiedetä mitään. Toivomme, että yritykset löytäisivät yhteistyökumppaneita muotoilijoista. Esimerkiksi ravintola voi vaikkapa tilata muotoilijalta astiaston.

Haluamme niin ikään tehdä tuetuksi palvelumuotoilua, joka ei vielä ole oikein lyönyt läpi Kuopiossa. Yleisölle viikko toivon mukaan tarjoaa inspiraatiota, hienoja elämyksiä ja antaa mahdollisuuden tutustua alan ihmisiin.”

HELI HARING

Kaikenikäisten yhteinen koti-ilta Lehtomäen kodilla joka kuukauden ensimmäinen ja kolmas sunnuntai klo 16
Kotoisissa merkeissä: evästä Raamatusta niin lapsille kuin aikuisille, rukousta, yhteislaulua, mukavaa yhdessäoloa, lapsille leikkipaikka, nyyttäritarjoilu.

Lehtomäen koti, Lehtomäentie 211, Nilsinä
0440 271 325, www.lehtomaenkoti.net

KUMARRAMME KÄRSIMYKSIÄSI, OI KRISTUS

Ortodoksisia kirkkoveisuja suuren paaston ajalta
Siilinjärven ortodoksinen kuoro ja Mihailan kuoro

ke 16.3.2016 kello 18.00
Siilinjärven ortodoksisella seurakuntasalilla
(Harjamäentie 2)

Iltateetä ja pientä purtavaa tarjolla kello 17.30 lähtien.
Vapaaehtoinen maksu, joka lahjoitetaan ortodoksisen kirkon kansainvälistä diakonia- ja lähetystyötä tekevän Filantropia ry:n suuren paaston keräykseen, jolla tuetaan Filantropian työtä Afrikassa ja konfliktialueilla

Tervetulua kylhän!

Kaustinen -paketti 2 vrk

alk. 120,- / hlö / 2 vrk

- puolihoitoruokailut noutopöydästä, viikoittain myös perinneruokia ja pelimannimusiikkia
- päivittäinen sauna ja kuntosali
- hieronta 30 min tai kaustislainen perinteinen jäsenkorjaus 20 min

Kasso isse tarkemmin...

KANSANLÄÄKINTÄKESKUS
Hotelli Kaustinen, puh. 06 865 0200
Pajalantie 24, 69600 Kaustinen

www.kansanlaakintakeskus.com

HoivaEnkeli

Susanna Erkkilä, p. 045 234 5454
hoivaenkeli@hoivaenkeli.fi

Minulle on tärkeää,

että asiakkaani saavat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

HoivaEnkelin tarjoamat palvelut,

- Asiointiapu • Kaupassakäynnit • Apteekkiasiat
- Lääkärissäkäynnit • Lääkehoito • Ulkoilu
- Hygienian hoito • Siivous

www.hoivaenkeli.fi

Kotityöpalvelut
Hoivapalvelut
Kotisairaanhoidopalvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut
Alina-lääkäripalvelut

Alina-palveluista on mahdollista saada kotitalousvähennystä!

Alina
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Alina Hoivatiimi Kuopiossa:
Kiekkotie 4 ja Maaherrankatu 15

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
Olemme palvelusetelituottajia!

Ota yhteyttä! Puh. 044 355 5451

Elämää etsimässä

Kohtaamisia, hengen ravintoa, naurua ja kyyneleitä.

Elämää etsimässä -kerho on monelle kuukausittainen henkireikä.

Pyhän Johanneksen kirkolla Männistössä on koolla tuttu porukka. Kahvitellaan ja vaihdetaan kuulumisia ennen varsinaisen ohjelman alkua. Seurakunnan ja Kynnys ry:n yhteistyön hedelmä, *Elämää etsimässä* -kerho, on kokoontunut kirkolla jo seitsemän vuoden ajan ja monet kävijät ovat olleet mukana alusta saakka.

”Tästä porukasta on tullut minulle melkein kuin toinen perhe”, kerhon perustajajäseniin kuuluva **Merja Leppälä** luonnehtii.

Pohdintojen paikka

Jokaiseen kokoontumiseen on yleensä kutsuttu vierailija kertomaan jostain ajankohtaisesta tai muuten vain kiinnostavasta aiheesta.

”Tällä kertaa vieraamme on joutunut perumaan tulonsa, mutta ei anneta sen häiritä”, kerhon vetovuorossa oleva Männistön seurakunnan pappi **Heikki Hyvärinen** ilmoittaa heti alkuun.

Eikä vierailijan puuttuminen todellakaan latista tapaamista. Keskustelu lähtee lentoon kuin itsestään. Rauhaton maailmantilanne saa osallistujat pohtimaan muun muassa elämän epäoikeudenmukaisuutta ja sitä, kuuleeko Jumala ihmisten rukoukset.

”On helppo olla kunnon kristitty silloin, kun asiat ovat hyvin. Mutta vaikeuksien keskellä uskoa koetellaan”, Leppälä pohdiskelee.

Yhdellä jos toisellakin on omakohtaisia kokemuksia kerrottavanaan – eikä kyyneliltäkään välttyä.

Emilia Sormunen on ensimmäistä kertaa mukana kerhossa.

”Opiskelen lähihoitajaksi ja nyt on työharjoittelu meneillään. Olen täällä yhden osallistujan henkilökohtaisena avustajana.”

”Keskustelua oli mielenkiintoista seurata. Hienoa, että ihmiset voivat täällä hyvin avoimestikin puhua omista asioistaan.”

Matala kynnyks

Elämää etsimässä -kerho sai aikoinaan alkunsa

Merja Leppälä, Matti Kröger ja Seppo Eskelinen ovat Elämää etsimässä -kerhon aktiivikävijöitä.

sa Merja Leppälän ja **Seppo Eskelisen** yhteisestä ideasta.

”Toimimme molemmat vammais- ja ihmisoikeusjärjestö Kynnys ry:ssä. Siellä painopiste on enemmänkin edunvalvonnassa. Aloimme pohtia, että voisiko siihen jollain lailla yhdistää hengellistä näkökulmaa.”

Pyhän Johanneksen kirkko valikoitui paikaksi, koska se on esteetön ja sinne pääsee hyvin myös pyörätuolilla.

”Kerho on avoin kaikille kiinnostuneille. Ei siis tarvitse olla Kynnys ry:n tai Männistön seurakunnan jäsen”, Leppälä ja Eskelinen painottavat.

”Täällä on esimerkiksi käynyt sellaisia, jotka ovat juuri muuttaneet paikkakunnalle. Kerhon nimi on herättänyt heidän uteliaisuutensa. Joillekin heistä kerho on toiminut sisäänajoväylänä muihin seurakunnan toimintoihin.”

”Monille voi olla korkea kynnyks tulla vaikkapa jumalanpalvelukseen. Tämä kerho sopii etsiskelijöille. Kynnys on matala niin henkisesti kuin konkreettisesti.”

Vuosien varrella kerhossa on käyty läpi asioita ja ilmiöitä laidasta laitaan.

”Välillä on keskusteltu rankoistakin aiheista, menty pintaa syvemmälle. Kerhossa voi

purkaa omaa suruaan, kuten tänäänkin tapahtui. Se on monelle puhdistava ja helpottava kokemus”, Leppälä pohtii.

Eskeliselä Elämää etsimässä -kerhon käynnistyminen merkitsi myös jotain syvempää.

”Minulla oli toiveena löytää kerhon kautta yhteys seurakuntaan. Tuo toive on toteutunut ja seurakunta on nykyään kuin toinen koti.”

HELI HARING

Elämää etsimässä -kerho kokoontuu Pyhän Johanneksen kirkolla joka kuukauden viimeinen torstai klo 14.30–16.

KIRJASTA LÖYDETTYÄ

Kaikki hyvin ja silti vain itken

Keskiajalla masennus liitettiin keskipäivän demoniksi kutsuttuun hahmoon. Taustalla oli havainto masennuksen oudosta luonteesta. Vaikka kaikki on hyvin, aurinko paistaa ja valoa riittää, silti masentunut painuu syvään synkkyyteen. Värit ja ilo häviävät. Mikään ei tunnu miltään. Toivottomuus valtaa mielen. Ja tyhjiys.

Ikään kuin keskipäivän demoni, eräänlainen valonsyöjä, olisi imenyt ihmisestä elämänvoiman. Jäljelle jää vain elävä ruumis. Tältä syvästi masentunut ihminen saattaa näyttää.

Jo keskiajalla toki ymmärrettiin mielenterveyden ongelmien johtuvan ihmisen mielestä. Masennustakaan ei selitetty vain demoneilla. Se oli sairaus.

Jumalakin kiusaa

Monet valituspsalmit henkivät masen-

nuksen kaltaista ahdistusta ja toivotonmuutta. Psalmin laulajasta tuntuu kuin hän olisi pimeässä kuopassa, tuone-lan porteilla. Mielen kipu puree luihin ja sisäelimiin saakka.

Jumalakin tuntuu hylänneen kärsivän. Ja vielä enemmän. Jumala itse piinaa ihmisparkaa: ”sinun kätesi on painanut minut maahan”. Tältäkin voi tuntua, kun masennus pudottaa ihmisen polvilleen.

Kaikki on turhaa

Saarnaajan kirjasta löytyy kokonainen masentuneen ihmisen sairaskertomus. Saarnaaja kertoo etsineensä elämän tarkoitusta, mutta oppi vain sen, että kaikki on turhuutta. Elämän sattumanvaraisuus vie kaikesta mielen. Miksi yrittää, kun kuolema nielee kuitenkin kaiken.

Saarnaaja yritti nauttia rikkauksista, vallasta, viinistä ja haaremist, mutta ne eivät kantaneet pitkälle. Pes-

simisti pettyä aina.

Lopulta hän päätyi pienten ilojen elämänsä mukseen. Ihmisen täytyy vain syödä, juoda ja nauttia elämän antimista niin kuin parhaiten osaa. Tämän suurempaa tarkoitusta ei ole.

Uskokin ohenee

Saarnaaja kehui olleensa viisas ja syvälinen filosofi. Miksi sitten hänen teologiansa jää niin ohueksi? Miksi hän ei löydä iloa Jumalasta ja hänen huolenpidostaan?

Olisi houkuttelevaa vastata näin: Masennus synkistää ajatukset. Keski-

päivän demonin tavoin se syö kaikesta valon, jolloin asioita ei nähdä oikein. Kun kaikki tuntuu turhalta ja toivotomalta, Jumalankaan todellisuutta ei pysty näkemään. Usko ehkä jää, mutta siitä katoaa ilo ja voima.

Psykoteologisoidaan lisää. Ehkä pitkälle maallistuneet kulttuurit kärsivät jonkinasteisesta masennuksesta. Suurempi tarkoitus häviää ja tilalle tulee ”syö, juo ja nauti” -filosofia.

KARI KUULA

Kesäleiri 1 6.-8.6.

7-14-vuotiaille tytöille ja pojille
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Susanna Pakkala-Koskelainen, Pia Sahi Sousa ja Anton Berg
Hinta: 25 €

Kesäleiri 2 6.-8.6.

10-14-vuotiaille tytöille ja pojille
Paikka: Poukama
Ohjaajat: Markku Holopainen ja Juha Mertanen
Hinta: 25 €

Kesäleiri 3

22.-23.6.

7-10-vuotiaille tytöille ja pojille
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Hanna Kärsämä ja Eija Huuskonen
Hinta: 15 €

Kesäleiri 4

22.-23.6.

11-14-vuotiaille tytöille ja pojille
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Markku Holopainen ja Elina Hakkarainen
Hinta: 15 €

Tyrät Rytkeyy!!!

6.-7.6.

Vauhtia ja meininkiä. Leiri, jossa tehdään eikä meinata.

7-11-vuotiaille POJILLE
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Niklas Grönholm ja Olli Inkinen
Hinta: 15 €

Poikien Sportti-leiri 11.-13.6.

Vauhdikasta menoa ja iloista yhdessäoloa poikien kesken.

7-14-vuotiaille POJILLE
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Juha Mertanen, Olli Inkinen ja Markku Holopainen
Hinta: 25 €

Pienten tyttöjen kesäleiri 7.-8.6.

7-9-vuotiaille TYTÖILLE
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Katri Heikkinen ja Elina Hakkarainen
Hinta: 15 €

Tyttöjen kesäleiri 22.-23.6.

Leirielämää ja vilinää keskikesän auringon alla!

7-14-vuotiaille TYTÖILLE
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Pia Sahi Sousa ja Susanna Pakkala-Koskelainen
Hinta: 15 €

Tyttöjen Sportti-leiri 13.-15.6.

Vauhdikasta menoa ja iloista yhdessäoloa tyttöjen kesken.

7-14-vuotiaille TYTÖILLE
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Elina Hakkarainen ja Susanna Pakkala-Koskelainen
Hinta: 25 €

Tähti 2016-harrasteleiri 13.-17.6.

Telttaleiri perinteikkäissä Partaharjun maisemissa.

10-14-vuotiaille tytöille ja pojille
Paikka: Partaharju
Ohjaaja: Eija Huuskonen
Hinta: 100 €/srk:n jäsen, 135 €/ei jäsen. Sisaralennus 30 €.
Leirin järjestää PTK - poikien ja tyttöjen keskus.

Kymppileiri

27.-29.6.

Tule ainutkertaiselle leirille. Koskaan et pääse tänne uudestaan! Vain 10-vuotiaille.

2006 syntyneille tytöille ja pojille
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Eija Huuskonen, Olli Inkinen, Reetta Kankkunen ja Juha Mertanen
Hinta: 25 €

K-12 leiri 3.-5.8.

Alle kaksitoistavuotiailta kielletty leiri.

12-15-vuotiaille tytöille ja pojille
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Elina Hakkarainen ja Niklas Grönholm
Hinta: 25 €

Rennosti 27.-29.5.

Leppoisa viikonloppuleiri isille ja kouluikäisille lapsille sisaruksineen.

Isille (ukille, kummille tms. läheiselle mieshenkilölle) ja kouluikäisille lapsille
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Niklas Grönholm ja Anton Berg
Hinta: 45 € aikuisesta ja 25 € lapsesta

Rennosti retroillen 5.-7.8.

Kouluikäisille lapsille yhdessä oman aikuisen kanssa
Paikka: Rytty
Ohjaajat: Sirpa Pesonen ja Katri Heikkinen
Hinta: 45 € aikuisesta ja 25 € lapsesta

Kalastus- ja luontoaiheinen perheleiri 5.-7.8.

Perheille, joissa on kouluikäisiä lapsia
Paikka: Hirvijärvi
Ohjaajat: Heli Kyhyräinen ja Pekka Asumaa
Hinta: 45 € aikuisesta ja 25 € lapsesta

ps.

Esitteet jaetaan kouluissa viikoilla 9 ja 11.

Ilmoittaudu:

Leirille ilmoittaudut internetissä osoitteessa kuopionseurakunnat.fi/leirikesa.

Ilmoittautumisaika on 14.3.-3.4.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Hyvän fiiliksen muskari

Kallaveden seurakunnan taaperoikäisten muskari on saavuttanut lyhyessä ajassa suuren suosion.

Musiikki on asia, joka vetoaa jo aivan pieniin vauvoihinkin. Ei siis mikään ihme, että Petosen seurakuntatalolle kokoontuneet 1–2-vuotiaat äiteineen ovat innoissaan, kun muskarin ensitahdit polkaistaan käyntiin.

”Täällä oottaa kaverit, paikka tää on muskari”, kanttori **Mari Vuola-Tanila** laulattaa porukkaa.

Muskarissa ollaan rennosti. Seurakuntasalin lattialle on levitetty värikkäitä pehmusteita, joiden päällä on mukava istua tai välillä vaikka pötkötellä. Muutamat lapset päättävät lähteä kesken laulun tutki-musretkelle: erityisesti urut ja virsikirjat kiinnostavat.

Hatut saavat kyytiä

Muskari kestää noin kolme varttia ja sen aikana ehditään niin laulaa, tanssia kuin soittaa mielikuvitusinstrumenttejakin.

”Ei haittaa vaikka ette olisi vielä tänä talvena ehtineet hiihtää tai luistella. Täällä muskarissa voimme yhdessä niitä harrastaa, eikä siihen tarvita edes lunta”, Mari rohkaisee lapsia ennen talviaiheisten laulujen ja leikkien alkamista.

Riemu repeää viimeistään hatutanssin aikana. Lapsille puetaan päähineet, Mari soittaa pianoa ja kun soitto lakkaa, heitetään hatut ilmaan. Lentävät hatut saavat aikaan ilonkiljahdusten kuoron.

Minna Tirkkonen on käynyt **Isa**-tyttärensä kanssa muskariryh-

Jenni, Minka ja Meea Markkanen sekä **Sari Heiskanen Jesse**-poikansa kanssa nauttivat täysillä musiikkileikeistä.

mässä viime syksystä saakka.

”Isla täytti syyskuussa vuoden eikä osannut kävellä vielä silloin, kun muskari alkoi. Nykyään hän tykkää tutkia täällä kaikki paikat”, Minna nauraa seuratessaan tyttärensä touhuja.

”Täällä on ollut tosi mukava käydä. Kiva, kun paikalla on muitakin yhtä pieniä lapsia. Kaikki ymmärtävät, jos lapset eivät malta pysyä yh-

”**Muskarissa ollaan rennosti**

dessä kohtaa tai aina välillä joku itkee. Saa samalla myös vähän vertaistukea toisilta äideiltä.”

Minna kertoo huomanneensa, että kokoontumisissa lapset nauttivat kovasti musiikista.

”Laulut ja leikit tempaavat pikkuiset mukaansa. Ja Marihan on vetäjänä aivan mahtava, aina niin aurinkoinen.”

Sisäänheittäjä seurakuntaan

Muskaritoiminta käynnistyi Petosen

seurakuntatalolla viime syksynä.

”Muskari on ollut pitkäaikainen haaveeni, mutta aikaisemmin työaikani ei antanut myöten tällaisen käynnistämiseksi”, Mari Vuola-Tanila kertoo.

Tilausta toiminnalle kyllä on ollut, sillä 1–2-vuotiaiden ryhmä on täynnä.

”Kallaveden seurakunnan alueella on hyvin paljon lapsiperheitä ja seurakuntien järjestämät muskarit ovat olleet todella suosittuja myös muualla Suomessa.”

Mari kokee, että muskari toimii sisäänheittäjänä seurakuntaan.

”Olen tavannut muutamia muskarilaisia meidän perhemessuissa. Kun on osallistuttu yhdenlaiseen toimintaan, kynnys lähteä mukaan muihinkin seurakunnan tapahtumiin ehkä madaltuu.”

Kokoontumisissa on Marin mukaan varattu aina aikaa myös juttelulle.

”Sekin on pikkulapsiarjen keskeistä eläville vanhemmille tärkeää.”

”Tarkoitus on luoda hyvää fiilistä kaikille ja antaa lapsen kanssa tulleelle vanhemmalle pieni hengähdysvetä. Monille on luksusta, kun joku muu ottaa välillä vetovastuun lapsen leikittämisestä.”

Petosen seurakuntatalolla pyörii myös kuvismuskari 0–1-vuotiaille vanhempineen. Ryhmässä on vielä tilaa.

Kirkkomuskareita järjestetään myös Maaningalla ja Siilinjärvelä 3–6-vuotiaille sekä Riistavedellä 0–3-vuotiaille.

HELI HARING

Uskon siemen kasvuun pyhäkoulussa

Lapsellakin on oikeus pyhään hetkeen ja Jumalan kohtaamiseen omalla tavallaan.

Pyhäkoulunopettaja **Eeva Savolainen** asettelee puunukkeja pahviseen arkkiin. Mukaan mahtuu myös liuta leikkieläimiä. Pyhäkoulun aiheena on Nooan arki. Pyhän hetken jälkeen testiin joutuvat Savolaisen rakennustaidot. Kelluuko ihmisiä ja eläimiä täynnä oleva Nooan arki? Arkin nuket ja monet muut pyhäkoulun rekvisiitat hän on saanut perintönä anopiltaan **Leena Savolaiselta**, joka on miniänsä tavoin kasvanut pyhäkoulun ympäröimänä ja toiminut aikaisemmin Siilinjärven seurakunnassa pyhäkoulunopettajana ja pyhäkoulusihteerinä.

”Se on ollut läsnä koko ikämme. Pyhäkouluun on kasvanut, kun se on ollut luonnollinen osa elämää aivan lapsesta saakka”, toteavat Savolaiset yhteen ääneen.

Siilinjärvellä pyhäkoulu on vahvat perinteet. Vielä 1990-luvulla alueella toimi parikymmentä pyhäkoulua ja opettajia oli lähes 30. Leena Savolaisen omien lasten ollessa

Oiva lastaa pyhäkoulussa Nooan arkkiä.

pieniä oli hänelle hyvin luontevaa toimia pyhäkoulunopettajana. Parhaimmillaan Raamatun kertomuksia oli kuulemassa parikymmentä lasta.

”Usein sunnuntaisin oli tupa täynnä lapsia. Omien lasten lisäksi

myös lasten kaverit osallistuivat pyhäkouluun. Olihan se vilinää ja vilskettä”, Savolainen naurahtaa.

Uskon löytämisen riemu

Eeva Savolainen aloitti pyhäkoulujen pitämisen muutama vuosi sit-

ten, kun omat lapset ja lapsuuden muistot toivat kaipuun pyhäkoulu-toimintaan.

”Uskon, että lapsellakin on oikeus pyhään hetkeen ja Jumalan kohtaamiseen hänelle ymmärrettävällä tavalla. Pyhäkoulu suo lapselle tämän mahdollisuuden, jolloin uskon siemenellä on mahdollisuus lähteä kasvamaan”, Savolainen kertoo.

Tunnin mittaiseen pyhäkouluun kuuluvat kiinteästi rukouksen ja Raamatun tarinan käsittelyn lisäksi leikki sekä kahvihetki. Tärkeää on aiheiden käsittely turvallisessa, rakastavassa ja armollisessa ilmapiirissä.

”Pyhäkoulu ei saa olla tylsää vaan siellä täytyy olla läsnä uskon löytämisen riemu! Näen, että uskoa ei voi siirtää toiselle”, Savolainen kertoo ja toteaa, että jokaisen on oltava etsijän paikalla, jotta saa tulla Jumalan löytämäksi.

Pyhäkoululle on paikkansa

Siilinjärven pyhäkoulutoiminta on hiipunut sen kulta-ajoista. Nykyi-

sin seurakunnalla on kolme aktiivisesti toimivaa pyhäkoulua. Pyhäparkki kokoontuu sunnuntaisin jumalanpalveluksen aikaan Siilinjärven kirkon kellarissa. Parikymmentä vuotta toiminut kouluikäisille tarkoitettu arkipyhäkoulu Arkkis kokoontuu maanantaisin. Alueen Perhepyhäkouluun pääsee Pyylammilla Eeva Savolaisen luona sunnuntaisin kerran kuukaudessa. Kutistuneesta määrästä huolimatta Leena ja Eeva Savolainen näkevät pyhäkoulujen tulevaisuuden valoisana.

”Kyllä pyhäkoulua tarvitaan ja sille on aina paikkansa lasten hengellisen kasvun tukemisessa. Pitäisi vaan löytää lisää keinoja, joilla saada asiasta tietoa myös vanhemmille.”

On aika testata arkin kelluvuus. Eeva Savolainen laittaa Nooan arkin ammeeseen, johon hänen poikansa **Oiva** kaataa kastelukannulla vettä. Lapset ja aikuiset ovat kokoontuneet ammeen ympärille. Ammeen täyttyessä myös jännitys tiivistyy. Kyllä... arki kelluu!

MIRKA KARHUNEN

Hyväksyvän rauhan äärellä

Hiljaisuuden iltoihin tullaan kuuntelemaan Jumalaa, toisia ja itseä.

Hiljaisuuden taloa riisutaan. "Haikemus, samalla kiitollisuus siitä, mitä saa purkaa. On rakennettu yhdessä kuusi rukousalttaria ja etsittiin niihin paastonajan tekstejä. Tuntuu, että ne annettiin löytää". Näin illan emäntänä toiminut **Ulla Turunen** kertoo tunnelmiaan pöytäliinaa viikatessaan. Hän on mukana Hiljaisuuden talo -illoissa kaipuusta hengelliseen yhteyteen. Tämäkin ilta tuntuu puhuvan Jumalan antamista arjen siunauksista.

Koko ilta on rukousta

Ilta rakennetaan yhdessä. Ihmiset saavat palvella eri lahjoillaan mahdollistaakseen puitteet: tilan koristamista, suolakurkkujen tuomista yhteiseen teepöytään tai musiikin lahjan jakamista. Oikeastaan koko ilta on rukousta, alkaen iltateen keitosta, leivänleikkuusta ja rukousalttarien rakentamisesta. Myös tiskaaminen voi olla illan hengellinen huippukohta. Rukouksen henki kantaa siihen asti, kun viimeinen sulkee oven.

Luottamuksen ilmapiiriä avoimessa yhteisössä luodaan kierroksella, jossa jokainen voi sanoittaa, mistä tulee. Saa jakaa sen, mikä haluaa.

"Se oli kuin kotiintulo; rauhaan, turvaan ja omien luo. Olemme siellä kuin lähteellä Jeesuksen kanssa, Jumalan valossa vailla tulkin-taa. Se on hyvin vapauttavaa ja rauhoittavaa. Tärkeintä illoissa on hyväksyvä rauha, Pyhän Hengen käsinkosketeltava läsnäolo, pyhä hiljaisuus ja läsnäolijoiden rakastava kunnioitus toisiaan kohtaan", **Merja Näresalmi** luonnehtii kokemustaan.

Hiljaisuuden illoissa ihmetellään yhdessä Pyhän Kolmiyhteisen Jumalan läsnäoloa elämässä.

Kerran kuukaudessa

Iltoihin tullaan kuuntelemaan Jumalaa, toisia ja itseä. Saa olla juuri niin aikuinen ja syvällinen, kevyissä ajatuksissa tai rosoinen kuin on. Kukaan ei selitä toisen jumalasuhdetta eikä arjen elämää. Jokainen saa sanoittaa itse omaa kokemustaan Jumalasta, muiden kommentoimatta. Kukin on yksin Jumalan edessä, samalla yhdessä toisten kanssa. Illoissa liikutaankin hienovaraisesti yksinäisyyden ja yhteisöllisyyden välillä, ihmetellen yhdessä Pyhän Kolmiyhteisen Jumalan läsnäoloa elämässä.

Hiljaisuuden talo -illat syntyivät prosessista, jota elettiin Hiljaisuuden talon valmistamiseksi toukokuussa 2013 järjestetyille Kuopion Kirkkopäiville. Nykyään yhteyden, hiljaisuuden ja rukouksen äärelle kokoonnutaan kuukausittain.

Hengähdä Pysäkillä

Alavan kirkolla 9.–10.4.2016 järjestettävä **Pysäkki** on valtakunnallinen tapahtuma hengellisen elämän kysymyksistä kiinnostuneille. Hiljaisuuden talo on mukana yhtenä kanavana, jossa etsitään yhteiselämää talon rukouksen äärellä. Uskon ihmettä voi Pysäkillä

SEIJÄ RYTKÖNEN

tutkistella myös bibliodraaman, rukousmaalauksen tai meditatiivisen liikkeen kautta.

Yksi päävieraista on dosentti **Pauli Annala** San Damianon fransiskaanisesta, yksinkertaisuudessa elävästä yhteisöstä.

Tyytymättömyys elämään johtuu Annalan mukaan osaltaan siitä, ettei ihminen löydä ketään, jolle ilmaista kiitollisuutensa.

Messu tarjoaa tähän tilaisuuden.

"Voimme kantaa kaikkeuden Herran eteen oman uhrimme, arkisen työemme, ja rukoilla, että arkiset ponnistuksemme muuttuisivat hengelliseksi leiväksi ja juomaksi", Annala toteaa.

Tulevan pääsisäisilon odotus kannustaa kilvoittelemaan arjessa.

Kaksi viikkoa pääsisäisestä on otollinen viikonloppu viivähtää teeman Läpi lukkojenkin äärellä. Pysäkki sisältää myös kaikille avoimia tilaisuuksia. Molempien päivien messujen lisäksi avoin on lauantain kello 15.30 tilaisuus "Herra Jeesus tulla voi" -hengellisten aarteitten äärellä. Siinä keskustelua johdattelevat piispa Arseni ortodoksikirkosta, kirkkoherra **Francesco Garcia** katolisesta kirkosta sekä piispa **Jari Jolkkonen**. Tervetuloa myös lauantai-illan kello 19.30 rukoushetkeen.

ANNA VÄÄTÄINEN, SIRPA SAARELA, LAURA SIPONMAA, ULLA TURUNEN

Ilmoittautuminen ja lisätietoja: sakasti.evl.fi/pysakkipaivat

Tapahtuman järjestäjinä ovat Hiljaisuuden Ystävät ry, Kirkkohallitus, Kuopion hiippakunta, Alavan seurakunta, Kuopion seurakuntayhtymä ja Seurakuntaopisto/Agricola.

Lisätietoja Terhi Paananen, Kirkkohallitus/KJY, terhi.paananen@evl.fi, puh. 050 301 9268

Yhteisvastuu todella auttaa paikan päällä

Rwamwanjan pakolaisleirin ammattikoulu Länsi-Ugandassa lähellä Kongon rajaa on nyt Yhteisvastuukeräyksen ulkomainen kärkikohde.

Rwamwanjassa on 60 000 kongolais-pakolaista. Heistä 120 onnekkainta pääsi joulukuussa 2015 aloittamaan ammattikoulun, jossa Kirkon Ulkomaanapu on sitoutunut kouluttamaan kahden vuoden aikana tuhat nuorta mekaniikan sekä rakennus-, hotelli- ja maatalousalan ammatteihin.

"Koulu antaa opiskelumahdollisuuden myös nuorille äideille", kertoo **Stephen Ssenkima**, Kirkon Ulkomaanavun Ugandan ohjelma-koordinaattori.

Eniten tukea niin Rwamwanjassa kuin koko maailmassa tarvitsevat raiskauksista raskaaksi tulleet tytöt. Rwamwanjassa myös he pääsevät ammattikouluun. Tällä hetkellä puolet koulun oppilaista onkin tyttöjä.

Ugandaan alkoi tulla pakolaisia Kongosta vuonna 2012. Useimmat ovat väkivallan traumatisoimia ja perheensä, omaisuutensa ja tulevai-

suutensa menettäneitä nuoria.

"Koulutus merkitsee toivoa, sillä koulutuksen antamia taitoja ei enää kukaan voi ottaa heiltä pois."

Ugandassa on maailmanlaajuisesti mitattuna hyvin nuori väestö, sillä 70 prosenttia väestöstä on alle 25-vuotiaita. Maan nuorisotyöttömyysaste on maanosan pahimpia: 83 prosenttia. Se on pakolaistenkin suurin ongelma.

Kirkon Ulkomaanapu on ainoa taho, joka järjestää Rwamwanjan alueella ammattikoulutusta.

Pakolaisuus ei ole valinta

Ugandassa on 37 miljoonaa asukasta, ja se on ottanut vastaan jo lähes puoli miljoonaa pakolaista, lähinnä Kongosta, Etelä-Sudanista ja Burundista.

Stephen Ssenkima on seurannut suomalaista pakolaiskeskustelua ja on perillä pakolaistilanteesta Euroopassa. Se mitä tapahtuu Euroopassa, vaikuttaa Afrikkaan ja päinvastoin.

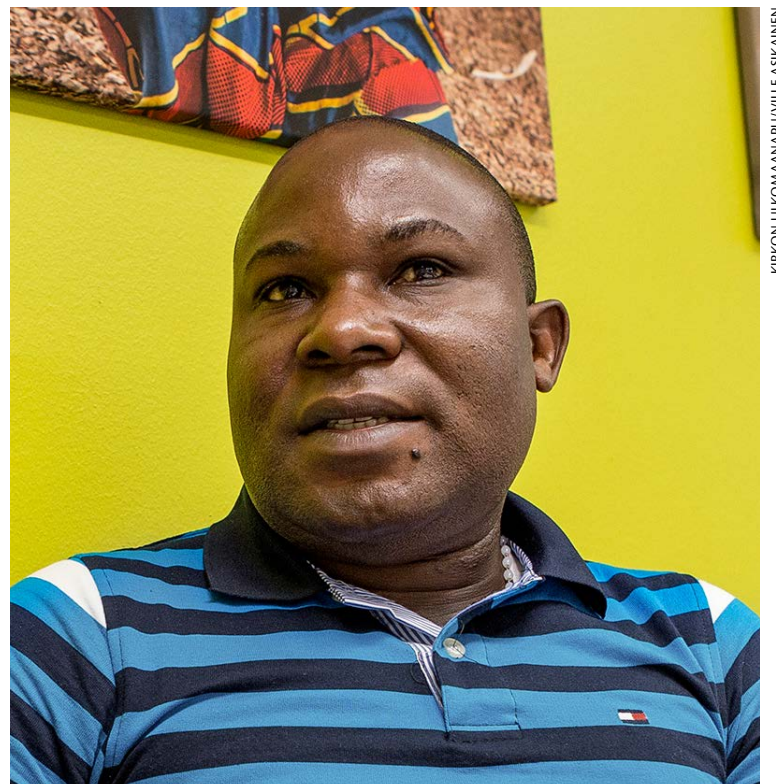
"Pakolaisia pitää tukea siellä, missä he ovat. He lähtevät liikkeelle kuvitellessaan, että Euroopassa on mahdollista saada parempi elämä. Se ei ole aina totta."

Ssenkima korostaa, ettei kukaan valitse omalle kohdalleen pakolaisuutta. Ihmisyys kuuluu hädänalaisten auttaminen.

Yhteisvastuukeräyksen tuotosta 60 prosenttia kanavoituu Kirkon Ulkomaanavun kautta ja jakautuu viiteen eri alueeseen. Ugandan lisäksi keräysvaroja käytetään myös pitkäjänteiseen kehitysyhteistyöhön Haitissa, Keski-Afrikan tasavallassa, Lähi-idässä ja Myanmarissa.

KAIJA VUORIO

Kirkon Ulkomaanavuun Ugandan ohjelmakoordinaattori Stephen Ssenkima on vastuussa Rwamwanjan pakolaisleirin ammattikoulusta.

KIRKON ULKOMAAANAPU/VILLE ASIKAINEN

OSA REMBRANDTIN TEOKSESTA "TUHLAAJAPOLJAN PALUU"

Rembrandtin vaikuttava maalaus Tuhlaajapoljan paluu tiivistää katumuksen ja koko evankeliumin ytimen.

Katumus on elämän tie

Ilman aitoa katumusta anteeksipyyttäminen jää pelkäksi muodollisuudeksi. Aidossa katumuksessa ei haluta vain hyvittää, vaan vaihtaa suuntaa.

Terveyskeskuksen vastaanotossa työskentelee hoitaja, joka on kuulu maineestaan. Hän kohtelee vastaanotoille ilmoittautuvia kuin entisessä Neuvostoliitossa: sairastuminen on potilaan syy. Käytöksen takia jännittää ja jopa itketään, vaikka saattohoituhuoneessa

on riittävästi kyyneleitä. Sitten hoitajan toimipiste muuttuu, mutta tyyli ei muutu. Kun omaiset puutuvat vanhusta syyllistävään epäasialliseen kohteluun, instituutio vastaa kuukausien kuluttua:

”Pahoittelemme turvattomuuden kokemusta ja omaisten huolta tässä asiassa.” Siitä ei mainita sanaakaan, mikä sen huolen ja turvattomuuden aiheutti. Syy vieritetään sairaan niskoille eikä anteeksipyyntöä esitetä.

Monopoliasemassa oleva sähköverkkoyhtiö nostaa huimasti sähkönsiirtomaksua. Kansalaispalautte ja poliittinen paine nousee vähintäänkin samoihin prosentteihin kuin uusi sähkön hinta. Tilanne alkaa vaikuttaa yhtiön imagon kannalta kiusalliselta, melkein mediassa hallitsemattomalta. Siinä vaiheessa verkkosivuille puristetaan tiedote, jossa yhtiö ilmoittaa olevansa pahoillaan asiakkailleen aiheuttamastaan harmista. Mitään muutosta itse asiaan ei ryhmäkanteen uhallakaan ole tarkoitus tehdä. Media nielee syötin ja uutisoi yhtiön pyytäneen asiakkaitaan anteeksi. Oikeastaan kysymys on anteeksipyyntön vastakohdasta, mutta yhtiön julkisuuskuva kohtuu. Eikä kukaan ole syyllinen mihinkään.

Pahoittelu ei ole anteeksipyyntö

Elämme Suomessa julkisen ja yksityisen pahoittelun luvatussa maassa. Pahimmassa tapauksessa passiivinen pahoittelu antaa alibin jatkaa toimimista samalla tavalla eikä se muuta mitään. Silloin ”pahoittelemme”-sana tuntuu suorastaan loukkaukselta. Parhaassa tapauksessa vääryyttä kokenut ottaa pahoittelun puolittaisena anteeksipyyntönä, jos se esitetään myötätuntoisesti ja täydestä sydäimestä. Useimmiten pahoittelun syyn ja seuraukset joutuu kuitenkin kantamaan nimenomaan heikompi, pahoittelun vastaanottava osapuoli.

Mutta miksi pelkästään pahoittelemme silloin, kun olisi aidon anteeksipyyntön paikka? Sillä pahoittelu ei ole anteeksipyyntö, niiden välillä on selvä ero. Anteeksipyyttäminen merkitsee vastuun ottamista ja omaan syyllisyyteen suostumista. Sitä, että tunnustan virheeni ja suren aiheuttamaani vahinkoa, vääryyttä tai mielipahaa.

Anteeksipyyttämiseen sisältyy viesti, että en halua enää toimia samalla tavalla. Haluan tehdä parannuksen ja toimia toisella tavalla. Vaikka tehtyä ei saa tekemättömäksi, muuttaa aito anteeksipyyntö sekä anteeksipyyttäjän että anteeksiantajan tulevaisuutta ja elämää. Jos anteeksipyyntö esitetään pakosta, vaikkapa pitkän poliittisen tai julkisen paineen päätteeksi, se on harvoin uskottava. Ilman aitoa katumusta anteeksipyyttäminenkin jää pelkäksi muodollisuudeksi, ulkonaiseksi suoritukseksi ja välineellistyy.

Katumus on sisäinen tila

Katumus merkitsee suunnan muuttamista, mielenmuutosta, kääntymistä Jumalan puoleen, takaisin palaamista. Aidossa katumuksessa ei haluta vain

hyvittää, vaan vaihtaa suuntaa. Vanhastaan on puhuttu kääntymyksestä. Sitä ei kuitenkaan saa aikaan katuja itse, vaan Jumala. Katumus syntyy Jumalan sanan voimasta. Sana vaikuttaa sen, mitä sanoo, ja antaa sen, mitä vaatii. Kirkon vanhat opettajat toistavat toistamistaan, että ilman katumusta ei ole uskoakaan.

Katumus ei ole vain elämän hetkellinen häiriötekijä

Vanhat kilvoittelijat ja erämaaisät ovat opettaneet, että katumus on omista synneistä ja ihmisen syntisestä luonnosta tietoisiksi tulemista, vastuun ja syyllisyyden tunnustamista. Ja sen jälkeen halua mielen, ajatusten, asenteiden ja tunteiden muutokseen. Katumus ei ole siis vain elämän hetkellinen häiriötekijä, vaan elämän äiti ja elämän tie.

Se on sisäinen tila, joka avartaa kääntymään Jumalaan ja lähimmäisiin päin. Voi olla niinkin, että joskus lähimmäiset tarvitsivat meidän katumustamme enemmän kuin Jumala. Jesuiittaisä **Antony de Mello** on sanonut, että katumus saa aikaan voimakkaan kaipuun Jumalaan, syvän kiittolisuuden sekä itsetunteuksen kasvun, joka lisää vapauttamme rakastaa.

Miksi katumus katoaa?

Miksi aito anteeksipyyttäminen on ajassamme entistä vaikeampaa ja pahoittelun pilvi peittää elämän tien? Tähän kysymykseen sain onneksi vastauksia viisaammilta. Ensimmäisen paastonajan sunnuntain saarnassaan pastori **Matti Hoffrén** siteerasi Siilinjärven kirkossa amerikkalaisen fransiskaanimunkki **Richard Rohrin** kirjaa *Yksinkertaisuus – irti päästämisen taito*. Rohr on nimennyt kolme asiaa, joista meidän aikamme ihmisten täytyisi – ei vain tehdä parannusta – vaan päästä irti. Ne ovat menestymisen pakko, oikeassa olemisen pakko – erityisesti myös uskonnollisessa mielessä, ja pakko tuntea itsensä sellaiseksi, että hallitsee kaikkea. Richard Rohr on vakuuttanut, että nämä olivat ne kolme kiusausta, jotka Jeesus voitti paastottuaan erämaassa neljäkymmentä päivää. Katumus katoaa, jos kiellämme tai olemme unohtaneet, että Kiusaaja ei ole jättänyt eikä jätä rauhaan ketään meistäkään. Siitä syystä alkanut paastonaika on erityisesti omantunnon äänen kuulemisen ja omien motiivien tunnistamisen aikaa.

Katumuksen henki

Jo varhain kirkossa alettiin kutsua seitsemää Vanhan testamentin psalmeja katumuspsalmeiksi. Yli tuhat vuotta sitten paavi **Innocentius III** kehotti lukemaan katumuspsalmeja erityisesti paastonaikana. **Martti Lutherille** psalmit olivat hyvin tärkeitä ja rakkaita, ja hän kehotti lukemaan niitä päivittäin. Psalmit ovat ihmisen ikaikaista, mutta aina ajankohtaista puhetta Jumalalle. Psalmeissa sanat ovat valmiina.

Katumuspsalmeja ovat psalmit 6, 32, 38, 51, 102, 130 ja 143. Jos haluaa paastonaikana etsiä kadonnutta katumuksen henkeä ja löytää sille sanoja, kannattaa aloittaa psalmista 51.

SATU VÄÄTÄINEN

Psalmi 51

*Jumala, ole minulle armollinen hyvydessäsi,
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.*

*Minä tiedän pahat tekoni,
minun syntini on aina minun edessäni.
Sinua, sinua vastaan olen rikkonut,
olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
Oikein teet, kun minua nuhtelet,
ja syystä sinä minut tuomitset.*

*Syntinen olin jo syntyessäni,
synnin alaiseksi olen siinnyt äitini kohtuun.
Mutta sinä tahdot sisimpääni totuuden
– ilmoita siis minulle viisautesi!
Vihmo minut puhtaaksi iisopilla
ja pese minut lunta valkeammaksi.*

*Suo minun kuulla ilon ja riemun sana,
elvytä mieli, jonka olet murtanut.
Käännä katseesi pois synneistäni
ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.*

*Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata,
niin opetan tiesi sinusta luopuneille,
ja he palaavat sinun luoksesi.
Jumala, pelastajani,
päästä minut verivelasta,
niin minä riemuiten ylistän hyvyttäsi.*

*Herra, avaa minun huuleni,
niin suuni julistaa sinun kunniaasi.
Jos toisin sinulle teurasuhrin,
se ei sinua miellytä,
polttohriakaan et huoli.
Murtunut mieli on minun uhrini,
särkynyttä sydäntä et hylkää, Jumala.*

*Osoita Siionille laupeutesi
ja rakenna jälleen Jerusalemin muurit!
Silloin otat taas vastaan määräuhrit,
ja alttarille tuodaan teurashärät.*

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248 ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Avoinn klo 10–15, lisäksi pe klo 18–22
040 4848 256

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu)
ke 24.2. klo 18.

Perjantaimessu pe 26.2. klo 19.

Messu su 28.2. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina ja urkurina Anna Pöyhönen. Kirkkokahvit kirkossa.

Englanninkielinen jumalanpalvelus
su 28.2. klo 14 kappelissa.

Paastonajan ehtoollinen ke 2.3. klo 18.
Perjantaimessu pe 4.3. klo 19.

Messu su 6.3. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Jenni Tabell, kanttorina ja urkurina Anna Pöyhönen. Mieskuoro Kuopio-Kvartetti

Paastonajan ehtoollinen ke 9.3. klo 18.
Perjantaimessu pe 11.3. klo 19.

Marian ilmestyspäivän messu su 13.3. klo 10. Saarna Kirsi Perämaa, liturgia Emmi Haring, urkurina Anu Pulkkinen ja kanttorina Pekka Leskelä. Mari-Anni Hilander, sopraano, Olli-Pekka Hiltunen, tenori, Silja Heikkilä, continuo, Kirkkokadun kvartetti: Heli Untamala, viulu, Marjo Suhonen, viulu, Laura Vilagi, alttoviulu, Tuomas Untamala, sello. Ohjelmassa Johann Sebastian Bachin urkumusiikkia sekä osia Magnificatista. Kirkkokahvit kirkossa.

Bach-viikon avajaiskonsertti su 13.3. klo 15. Ingrida Gáporová, sopraano, Teppo Lampela, kontratenori, Ian Honeyman, tenori, Cornelius Uhle, basso, EMO Ensemble Helsingin Barokki-orkesteri johtaa Aapo Häkkinen, cembalo. Liput 15/10 €. Lippujen ennakkomyynti Tuomiokirkkoseurakunnan toimistossa, Suokatu 22 A 4.krs. ma–pe klo 9–15.

Urkukonsertti ti 15.3. klo 18. Ludger Lohmann (Saksa). Ohjelmat 10/5 €.

Pikkuväen Bach-konsertit ke 16.3. klo 9. ja klo 10. Outi Orava ja Anu Amppari. Vapaa pääsy.

Paastonajan ehtoollinen ke 16.3. klo 18.
Songs And Preludes By Johann Sebastian Bach – Pekka Toivanen Jazz Ensemble to 17.3. klo 18. Julia Vuorinen, vocals, Pekka Toivanen, sax Heidi Miettinen, cello, Ilga Berzina, piano Wade Mikkola, bass. Ohjelmat 10/5 €

Luento ja Lounaskonsertti pe 18.3. klo 12. Hannu Taanila, Bach-luento. Olli Porttán, urut Vapaa pääsy.

Palmusunnuntain messu su 20.3. klo 10. Satu Karjalainen, Sibelius-Akatemian kirkkomuusikot.

J.S. Bachin Matteus-passio su 20.3. klo 18. Johtaa Hannu Norjanen, Kuopion kaupunginorkesteri, Kuopion tuomiokirkon ja Puijon kamarikuorot, Niall Chorem, evankelista ja tenoriaariat, Soile Iso-koski, sopraanoaariat, Monica Groop, altoaariat, Olavi Hautsalo, bassoaariat, Juha Kotilainen, Jeesus ja Jouni Kokora, Pietari ja Pilatus. Liput 20/15 €. Lippujen ennakkomyynti Tuomiokirkkoseurakunnan toimistossa, Suokatu 22 A 4. krs. ma–pe klo 9–15.

Hiljaisen viikon maanantain ehtoolliskirkko ma 21.3. klo 12. Lauri Kastarinen. Saattoapua tarvitsevat ottakaa yhteyttä 16.3. mennessä Raija Luomanperään 040 4848 248 tai Pirjo Litma-seen 040 4848 282.

Hiljaisen viikon maanantain ehtoolliskirkko ma 21.3. klo 18. Liisa Penttinen. Selkokielisessä messussa huomioidaan erityisesti muistisairaita.

Lasten pääsiäiskirkko ti 22.3. klo 9. ja klo 10. Kirsi Perämaa.
Viittomakielinen messu ti 22.3. klo 18. Seppo Laukkanen ja Leena Vartiainen.

Hiljaisen viikon aamuehtoollinen ke 23.3. klo 7.30. Lauri Kastarinen ja Anna Pöyhönen.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 23.3. klo 18.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Emmi Haring, kanttorina Pekka Leskelä, urkurina Anu Pulkkinen, Tuomiokirkkokuoro.

KESKUSSEURAKUNTATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit 040 4848 259

Paastonajan aamurukous ke 24.2. klo 8–8.15 paastonaikana (aina 22.3. saakka), joka arkiaamu seurakuntasalissa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 24.2. klo 13 kerhohuone Eetu, Suokatu 22 C, joka toinen viikko.

Karkauspäivän karkelot ma 29.2. klo 10–17. Ohjelmaa tasatunnein. Kahvila. Myytävänä Yhteisvastuu-tuotteita. Arpajaiset. Tuotto Yhteisvastuulle. Järj. diakoniatyö.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 2.3. klo 11. Raamattutunti *Kaksi sydäntä, kumpi?* Virpi Soveri. Iltapäivällä *Asumisen turvallisuus* Juhani Susineva. Lounas ja kahvi 7 €.

Veteraaniseurur ti 8.3. klo 13 kahviossa.

Kuopion virsikuoron kahvikonsertti su 13.3. klo 14. Kuoroa johtaa Päivi Perttilä. Musiikkiesityksiä Johanna Isokangas ja Jouni Kukko. Ohjelma 10 € sis. kahvitarjoilun.

Herättäjä-Yhdistyksen seurur su 13.3. klo 18.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 16.3. klo 11. Raamattutunti *Marian ilmestyspäivä* Liisa Penttinen. Lounas Yhteisvastuun hyväksi 10 €: lihaperunalaatikko, salaatti, jälkiruoka ja kahvit. Leivonnaisia myytävänä, arpajaiset, käsitöitä.

Yhteisvastuu-lounas ke 16.3. klo 11–13. Lounaan hinta 10 €.
Myyjäiset pe 18.3. klo 10.30–12. Lähetystyön hyväksi. Myytävänä leivonnaisia ja käsitöitä.

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10

ma–to klo 11–15, 040 4848 272
Toivevirret ke 16.3. klo 13.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 24.2. klo 12.30 Hilka Lätilä, Myllykatu 12.

Keskiviikon / Kotien lähetyspiiri ke 9.3. klo 12.30 Maija Väätsellä, Minna Cant-hin katu 29 A 11.

MUUTA

Ajasta aikaan – Tuomiokirkko 200 vuotta 19.2.–24.4. juhlanäyttely Kuopion Museossa, Kauppakatu 23. Näyttely on avoinna ti–la klo 10–17. Aikuiset 8 €, eläkeläiset, työttömät ja vähintään 5 henkilön ryhmät 5 €, alle 18 v. vapaa pääsy.

Inkilänmäen seurakuntakerho to 25.2. klo 12 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Mirja Säiniö, Matka Etiopiaan.

Inkilänmäen seurakuntakerho to 10.3. klo 12 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Hernesoppaa ja kahvi + pulla Yhteisvastuulle, 8 €. Lauri Kastarinen.

Marian ilmestyspäivän messu su 13.3. klo 12 Tälilässä, Inkiläntie 7 B. Kirsi Perämaa ja Pekka Leskelä.

PERHETYÖ

Naisten lenkkiپیri Poukamassa ma 29.2. ja ma 14.3. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Lukupiiri su 20.3. klo 15–17. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E, perhetyöntoimisto. Luotsaa Sirpa Kasurinen. Luetaan kirjaa: Penney, Stef: Erämaan armo.

Äitien ilta ti 22.3. klo 17–19. Luvassa pientä syötävää, yhdessäoloa, vertaistukea ja hemmottelua. Illassa mukana nuorisotyönohjaaja Pirjo ”Pippi” Rissanen ja lastenohjaaja Paula Raatikainen. Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 E, päiväkerhotilat.

KASTETUT

Elias Veikko Tapani Iivanainen, Daniel Kristian Korhonen, Elena Aurora Vesamäki, Bea Sofia Kröger, Minga Matilda Johanna Kauppinen, Sofia Elise Tolvanen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Hans Samuli Kanninen ja Noora Maria Käkälä.

KUOLLEET

Erkki Juhani Nykänen 77 v, Heikki Päiviö Pirhonen 89 v, Mailis Tellervo Kokkonen 87 v, Unto Ilmari Heikkilä 77 v, Aino Helena Pirinen 103 v, Timo Veikko Soininen 84 v, Anja Helena Räsänen 60 v, Pentti Johannes Koistinen 83 v, Minna Kaarina Kena 85 v, Maila Kirsti Kolehmainen 77 v, Helvi Maria Kähkönen 89 v, Otto Heikki Holopainen 90 v, Vilho Asser Väisänen 91 v, Soile Inkeri Halonen 76 v, Maija Liisa Kröger 94 v, Suomi Kalevi Heiskanen 79 v, Anni Edita Tiihonen 98 v.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO

Keihäskatu 5

040 4848 298

Messu su 28.2. klo 11. Saarna Juha Välimäki, Miia Gabel, Ossi Jauhiainen, kirkkokuoro.

Tuomasmessu su 28.2. klo 18. Saarna Panu Pohjolainen, musiikki Jarkko Maukonen ja Kuopion nuorisokuoro. Yhteisvastuu-teema.

Messu su 6.3. klo 11. Saarna Hannu Koskelainen, Pirjo Kuula, Leila Savolainen, Poliisikuoro joht. Pertti Rusanen.

Marianpäivän sanajumalanpalvelus su 13.3. klo 11. Saarna Pirjo Kuula, Anna Väätsäinen, musiikki Joonas Saraste. Kirkkokahvit sekä Joonas Sarasteen ja Pekka Vapaavuoren tervetset Jordanian ja Pyhän maan luterilaisesta kirkosta.

Gospelmessu su 13.3. klo 18. Saarna Pirjo Kuula, Anna Väätsäinen, Leila Savolainen, Zipporim.

Nepalilainen ateria la 19.3. klo 13 Taus-keräyksen hyväksi. Suomen Lähetysseuran kautta Mukana Kirsti Jirjavainen ja paikallisia nepalilaisia. Aterian hinta 10 € (sis. alku-, pää- ja jälkiruoka). Opiskelijat, työttömät ja alle 18-vuotiaat 5 €. Maksu aterian yhteydessä käteisellä. Ruoka laktoositonta ja gluteenitonta. Ilmoittautumiset sähköisesti nettisivujen kautta 24.2.–7.3. www.kuopionseurakunnat.fi/osallistu/lahetys-ja kansainvalinen-vastuu

Nuortenpäivien messu la 19.3. klo 18. Pauli Soranta, Mikko Huhtala.

Palmusunnuntain messu su 20.3. klo 11. Saarna Anna Väätsäinen, Juha Välimäki, Ossi Jauhiainen. Messun jälkeen Yhteisvastuu-myyjäiset seurakuntasalissa.

Tuomasmessu su 20.3. klo 18. Saarna Pirjo Kantala, Helsinki, musiikki Ossi

Jauhiainen. Pirjo Kantalan luento *Miten Tuomas-yhteisöä voitaisiin kehittää* klo 16.30 Alavan seurakuntasalissa.
Pääsiäiskuvaelma ma 21.3. klo 10.30 ja ehtoollisen vietto. Kirkkokahvit.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS

Keihäskatu 5 B

Kirjallisuuspiiri to 25.2. klo 14. Kerhohuone 1. Kirja: Joni Skiftesvik, Valkoinen Toyota vie vaimon. Yht.hlö Aino Mikkonen 040 7071 499.

Terveiset Jerusalemin messiaanista koulusta to 25.2. klo 18 seurakuntasalissa. Vieraana Makor Ha Tikvah -koulun rehtori Cookie Schwaeber-Issan. Mukana Zipporim, Leila Savolainen, Anna Väätsäinen. Kolehmi koulun työlle. Tarjolla iltapalaa.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ti 1.3. ja 5.4. klo 17.30–18 alakerran nuortentilassa. Diakoniatyö Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

Kirsti Kirjavaisen valokuvanäyttely 17.–23.3. seurakuntasalissa. *Vammaisten juhlaa Nepalissa – oikeus koulun, työhön ja ihmisarvoon.* Suomen Lähetysseura.
Yhteisvastuumyyjäiset su 20.3. klo 12. Yhteisvastuu-myyjäiset su 20.3. Jumalanpalveluksen jälkeen.

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

040 4848 311

Lyhtymessu su 6.3. klo 16. Pirjo Kuula. Tilaisuudessa on lastenhoito ja tarjottua. Järjestää Pohjois-Savon evlut. Kansanlähetys.

Palmusunnuntain Gospel Junior -tapahtuma su 20.3. klo 16. Kruunajaiset! Jumalanpalvelus ja toimintapisteitä perheille: mm. valokuvausta, askartelua, Wii ja pelihuone. Päivällinen 5 € / 3 €. Tapahtumassa vietetään kuninkaalaisia 10-vuotissyntäreitä. Papit Juha ja Anu, Jarkko Maukonen, Anton Berg, Sirpa Pesonen, koululaisten kerhot ja kuorolaiset.
Pääsiäiskuvaelma ti 22.3. klo 11. Ehtoollisen vietto ja Arkinen ateria.

LEHTONIEMEN KERHOTILA

Lehtoniementie 107

Pääsiäiskuvaelma ke 23.3. klo 9.45.

PERHETYÖ

Syksyn 2016 päiväkerho ryhmiin ilmoittautuminen 1.–31.3.2016 osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi. Lähempiä tietoja kerhoista ja ilmoittautumisesta seurakuntien verkkosivuilta sekä yhteisen lapsityön toimistosta 040 4848 482 tai lapsityönohjaaja Sirpa Pesoselta 040 4848 297.

KASTETUT

Alma Linnea Haltsonen, Nico Benedict

VERKOSSA

HANNU KORHONEN

VirtuaalikirKKo

starttaa 28.2.

✚ **VirtuaalikirKKo** on palvelu, jossa voit seurata suoraa lähetystä jumalanpalveluksista Kuopion tuomiokirkosta sunnuntaisin klo 10. Myös osa konserteista lähetetään virtuaalikirKKon kautta. Menneet jumalanpalvelukset löytyvät arkistosta.

VirtuaalikirKKon keskusteluhuone on auki suoran lähetysten aikana. Voit kirjauduttuasi vaihtaa ajatuksia muiden osallistujien kanssa.

Lähetyskiä pääset seuraamaan 28.2. alkaen osoitteesta www.kuopionseurakunnat.fi/verkkokirkko

Perhekonsertti

Alavan kirkossa keskiviikkona 2.3. klo 18.

Iltapala seurakuntasalissa. Vapaa pääsy.

Jesse, Ensio Aukusti Erkinpoika Pirhonen, Kiia Kristiina Järvelä, Pihla Kristiina Puukka, Sanni Helmi Elina Pulkkinen, Joakim Eemi Kalervo Saukko.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Visa Pekka Järvinen ja Satu Piritta Markkanen, Karri Esa Tapani Koistinen ja Tiina Eeva Liisa Lähdekorpi, Jukka Antero Lipponen ja Minna Maria Wennström.

KUOLLEET

Timo Kalle Juhani Lappalainen 71 v, Vilho Johannes Tirkkonen 87 v, Saimi Vepsäläinen 91 v, Jorma Savolainen 85 v, Jari Markus Röntynen 42 v, Aatu Kusti Tapani Kuosmanen 7 v, Helga Maria Elo 88 v.

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Sanajumalanpalvelus su 20.3. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18. M. Mäkinen, Mitsman, Tuura.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Sanajumalanpalvelus su 28.2. klo 10. Kalevalaiset naiset, kahvit, M. Mäkinen, Tuura.
Sanajumalanpalvelus, pullakirkko su 6.3. klo 10. M. Mäkinen, Tuura. Riistaveden eläkeliitto, kirkkopyhä. Kahvit.
Raamattupiiri ma 7.3. klo 13.
Messu su 13.3. klo 10. M. Mäkinen, Pauliina Vuorinen.
Miesten ruokapiiri ke 16.3. klo 17.
Siioninvirsiseurat ma 21.3. klo 18.
Varttuneen väen virkistyspäivä ti 22.3. klo 12.

MUUTA

Kotiseurat to 3.3. klo 13. Kihontie 94, Kortejoki. Elina ja Erkki Räisänen.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO
Mäntytie 5, Juankoski

Messu su 28.2. klo 10. Haring, Parviainen.
Leipämessu su 6.3. klo 10. Pirkko Karhunen, Ulla Bucht, kirkkokahvit ja myyjäiset flyygelirahaston hyväksi. Haring Saarela.
Marianpäivän messu su 13.3. klo 10. Keihänen, Saarela.
Palmusunnuntain messu su 20.3. klo 10. Haring, Saarela.

Hiljaisen viikon runoilta ma 21.3. klo 18. Ulla Bucht, Salla Vaittinen.
Musiikkiopiston hiljaisen viikon hartaus ti 22.3. klo 18.
Hiljaisen viikon hartaus ke 23.3. klo 18. Vastuuryhmä.
Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18. K. Leino, Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5

Aamukahviryhmä to 25.2. klo 10.
Lähetysaskartelu to 3.3. klo 10.
Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä pe 4.3. klo 12.
Yhteiskristilliset seurat ke 9.3. klo 12. Järj. Juankosken alueseurakunta, Juankosken ja Kaavin kristilliset eläkeläiset.
Aamukahviryhmä to 10.3. klo 10.

Kristittynä maailmassa luentosarja ke 16.3. klo 18. Jouko Kauhanen, Suomen Raamattuopisto.

Lähetysaskartelu to 17.3. klo 10.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu su 28.2. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.
Leipämessu su 6.3. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. Oikea leipä ehtoollisella.
Sanajumalanpalvelus su 13.3. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Marttojen kirkkopyhä.

Hiljaisen viikon hartaus ma 21.3. klo 19. Vastuuryhmä.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Huhtala, Taija Miettinen.
Messu pe 25.3. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.

KAAVIN SEURAKUNTATALO
Kirkkorannantie 1

Kiljanderin pappissuku Kaavilla ke 24.2. klo 18. Laulua ja muistelua. Seppo Kononen, Savonia-orkesteri. Huhtala. Lukkari-Syrjäniemi.

Aamurukous ma 29.2. klo 8.
Vanhemman väen palvelupäivä ti 1.3. klo 11.
Miestenpiiri ke 2.3. klo 18. Aiheena leipä.
Mielenterveyskuntoutujien omaisryhmä ma 14.3. klo 14.
Mielenterveyspiiri ti 15.3. klo 13.
Elsan kerho to 17.3. klo 11.
Nallekirkko su 20.3. klo 13. Huhtala, Parviainen. Ruokailu ja kahvit jumalanpalveluksen jälkeen. Tuo oma nalle mukaan.

MUUTA

Sururyhmä alkaa toukokuussa. Lisätiedot Pirjolta 040 4888 627.
Vanhemman väen avoin lauluhetki ke 24.2. klo 13 palvelukeskuksen aulassa.
Elsan kerho to 25.2. klo 14. Maarianvaarassa Hilma Räsäsellä, Polvijärventie 434.
Elsan kerho to 3.3. klo 14. Luikonlahden koulussa.
Seurat Juankosken seurakuntatalolla ke 9.3. klo 12. Järj. Juankosken alueseurakunta, Juankosken ja Kaavin kristilliset eläkeläiset.

MUURUVEDEN KIRKKO
Kirkkotie 2

Sanajumalanpalvelus su 28.2. klo 13. Haring, Parviainen.

Pyhäpäivän hartaus ja kauneimmat hengelliset laulut su 6.3. klo 13. Tuomas Honkanen, Katriina Koskelo, Keihänen, Saarela. Myös yhteislaulua. Ohjelma 5€ Yhteisvastuukeräykselle. Kello 12 alkaen keittolounas seurakuntatalossa, vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle.

Marianpäivän messu su 13.3. klo 13. Saarna Pauliina Huhtala. Vastuuryhmän naiset palveluvuorossa. Miesten tarjoilat kirkkokahvit seurakuntatalossa. Keihänen, Saarela.
Palmusunnuntain sanajumalanpalvelus su 20.3. klo 13. Haring, Saarela.

Ristin tie -näytelmä ma 21.3. klo 19. Särneisen alueseurakunnan vapaaehtoiset.
Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Avustaa Pauliina Huhtala, Keihänen, Jukka Leutonen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13. K. Leino, Parviainen.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Perhekerho to 3.3. klo 9.30. Valokuvausmahdollisuus.
Seurakuntakerho to 3.3. ja to 17.3. klo 13. Virkistyspäivä la 19.3. klo 12–15. Ohjelmassa pääsiäisaskartelua ja kukkasidontaa. Kahvitarjoilu.
Perhekahvila to 24.3. klo 9.30.

NILSIÄN KIRKKO
Kirkonmäentie 1

Messu su 28.2. klo 10. Korkalainen, Arja Ahonen.
Messu su 6.3. klo 10. Pystykahvit. Keihänen, Parviainen.
Messu su 13.3. klo 10. R. Leino, Kärppä-Leskinen.
Messu su 20.3. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Hiljaisen viikon Ahti ma 21.3. klo 19. Pursiainen.
Hiljaisen viikon Ahti ti 22.3. klo 19. Miesten piiri. Kirkkokuoro.
Veisuu-ahti ke 23.3. klo 18.
Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI
Nilsiantie 59

Siioninvirsiseurat ke 24.2. klo 18.

MUUTA

Viikkomessu ke 24.2. klo 18 Tahkon kapellissa.
Seurakuntakerho ikäihmisille pe 26.2. ja pe 18.3. klo 13. Pisantie 20 A, kerhohuone, uimarannan puoleinen pääty.
Lastulahden kinkerit pe 26.2. klo 18 Gasthaus Lastulahdessa.
Pajulahti-Ranta-Sänkimäen kyläseurat

TARVITSETTEKO HOIVAA JA HUOLENPITOA?

- Henkilökohtaista avustamista
- Asiointiapua
- Ulkoilua, harrastuksissa ja kirkoissa käyttöä
- Siivousta ym.
- yms.

UUOSIKYMMENIEN KOKEMUKSELLA.

Yhteydenotot.

Kotipalvelu Ilona
Toini Hytönen
0400750972

Anun Kotipalvelu
Anu Käsnänen
0503430988

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**
Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 040 140 3262

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU suljettu • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
• JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

PAASTON AIKAAN

STUDIO FOXY

Hiljaisen viikon vaellus

+ Puijon seurakunta järjestää ilmaisen aikamatkan Jeesusken ajan Jerusalemiin.

Opastetulla kierroksella kohtaat mm. Pietarin, Pilatuksen, Simon Kyreneläisen, Surevan naisen ja Jeesusken. Kierrokselle voit tulla oman aikataulusi mukaan, kesto on n. 20 min. Jos haluat mukaan toteuttamaan vaellusta, ota yhteyttä Mari Voutilaiseen, 040 4848 433.

+ Hiljaisen viikon vaellus Puijon kirkolla sunnuntaina 20.3. klo 11.30–18, maanantaina 21.3. klo 17–20, tiistaina 22.3. klo 17–20 ja pitkäperjantaina 25.3. klo 11.30–18.

SEURAKUNNAT 24.2.–23.3.2016

ma 29.2. klo 14 Maija ja Erkki Partasella, Ranta-Sänkimäentie 387.

Sionin virsien veisuut ma 29.2. klo 14.30 Tilhilässä, Tilhintie 1. Lähtö yhteiskyydein klo 13.10 seurakuntakodilta.

Murtolahden kinkerit ma 29.2. klo 18 Hiekkaniemessä, Hiekkaniementie 539.
Raatin kinkerit ti 1.3. klo 18 Eila ja Valto Turusella, Väättälantie 31.

Viikkomessu ke 2.3. klo 18 Tahkon kappelissa.

Vuotjärven kinkerit ke 2.3. klo 19 Hannu Vartiassa, Hipanniementie 39.

Miesten ilta to 3.3. klo 18 Säneisessä. Lähtö yhteiskyydein klo 17.20 seurakuntakodilta.

Viikkomessu ke 9.3. klo 18 Tahkon kappelissa.

Sänkimäki-Konttimäen kinkerit pe 11.3. klo 18 Annikki ja Matti Pitkäsella, Partalantie 55.

Reittiö-Lehtomäen kinkerit ti 15.3. klo 19 Suoma ja Pentti Savolaisella, Jouhilahdentie 38.

Sioninvirsiseurat ke 16.3. klo 18 Aholansaassa.

Lasten musakerho keskustassa to 17.3. klo 15.

Lasten musakerho Pajulahti, to 24.3. klo 15.

Jeesuksen kuolinhetken hartaus pe 25.3. klo 15 Tahkon kappelissa. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Messu su 28.2. klo 13. Korkalainen, Arja Ahonen.

Messu su 6.3. klo 13. Haring, Parviainen.

Messu su 13.3. klo 13. R Leino, Kärppä-Leskinen.

Messu su 20.3. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.

Hiljaisen viikon Ahti ma 21.3. klo 19.

Ristin tie -kuvaelma ti 22.3. klo 19.

Hiljaisen viikon Ahti ke 23.3. klo 19.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Korkalainen, Parviainen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Miesten ilta to 3.3. klo 18.

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskatie 21

Messu to 24.3. klo 18. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI

Koivukuja 2

Palvelupäivä ke 24.2. ja ke 9.3. klo 10.

Sanan ja yhteyden ilta ke 24.2. klo 18.30. Kansanlähetyks mukana.

Naisten ilta pe 26.2. ja pe 18.3. klo 18.

Nallekirkko, perhekirkko su 28.2. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi, Pelkonen, Ekkonen.

Brief case -englannin kerho ti 1.3. klo 18. Lisätiedot Tuija Junkkari 0400 728 775.

Leipämessu ja vapaaehtoistyön kirkkopyhä su 6.3. klo 10. Saarna Esko Taskinen.

Messun jälkeen vapaaehtoistyön tapahtuma: Yhdessä olemme enemmän. Kirkkokahvit.

Marianpäivän sanajumalanpalvelus su 13.3. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi. Toivon sävel. Kirkkokahvit.

Kuukausiseurait ti 15.3. klo 11. Järj. Kristilliset eläkeläiset.

Koko perheen pääsiäisaskarteluilta ke 16.3. klo 18.

Lähetysmyyjäiset la 19.3. klo 10–13.

Lähetyspiirakattalkoot pe 18.3. klo 14.

Palmusunnuntain messu su 20.3. klo 10. Huhtala, Parviainen.

Hiljaisen viikon hartaus ma 21.3. klo 18. Vapaaehtoiset.

Hiljaisen viikon hartaus ti 22.3. klo 18. Vastuuryhmä.

Majataloilta ke 23.3. klo 18. Aiheena kärsimys. Tuustytöt, Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

MUUTA

Lähetyspiiri pe 4.3. klo 12 Anja ja Viljo Tikkasella, Peltotie 25 c 10.

Palvelupäivä Hirvolassa to 17.3. klo 10. Ilm. edellisenä ti Aulille.

Kotiseurait to 17.3. klo 13 Pirjo ja Veli Leskisellä. Mukana Kansanlähetyks.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie 17

Messu su 28.2. klo 13. U. Mäkinen, Tuura.

Messu su 13.3. klo 13. M. Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

Palmusunnuntain perhekirkko su 20.3. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

Vehmersalmen koulun ja kylän kaikkien lasten pääsiäiskirkko to 24.3. klo 8.45.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. U. Mäkinen, Pauliina Vuorinen.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie 15

Puurokammari to 25.2. klo 10.

Puikko-Piiat ja Vasara-Vesat to 25.2. klo 12.

Leivomme yhdessä leipäsuunnuntain pienempiä ja isompia leipiä su 6.3. klo 9.

Sanajumalanpalvelus su 6.3. klo 13.

Syömme ja jaamme leipää. M. Mäkinen, Tuura.

Varttuneen väen virkistyspäivä to 10.3. klo 10–12. Ruokamaksu 5 €.

Kokki-ukot ti 15.3. klo 17.

Sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

MUUTA

Enonlahden hiljaisen viikon hartaus ma 21.3. klo 19 Martta ja Raimo Pulkkisella, Tiilikkalantie 150.

Miettilän hiljaisen viikon hartaus ti 22.3. klo 19. Ylämäen Marja-Liisa ja Timo Pekkarisella, Tervasalontie 229.

Mustinlahden hiljaisen viikon hartaus ke 23.3. klo 19 Mustinlahden kylätalossa.

KASTETUT

Ilona Wilhelmiina Metros, Vehmersalmi, Miska Sisu Samuel Pitkänen, Nilsia, Topi Veikko Sakari Pekkarinen, Vehmersalmi, Linda Sofia Hyvärinen, Kaavi, Viivi Emma Aliisa Kanninen, Nilsia, Sanni Mimosa Räsänen, Tuusniemi, Eino Iivari Poutiainen, Juankoski, Piitu Hilda Maria Parviainen, Kaavi, Oskari Juho Elias Niemilä, Nilsia, Herkko Tapio Johannes Kuosmanen, Nilsia.

KUOLLEET

Veli Matti Känninen 82 v Riistavesi, Eelin Vilhelmiina Antikainen 87 v Tuusniemi, Kalevi Järveläinen 86 v Kaavi, Taimi Alina Tirkkonen 89 v Tuusniemi, Kaarlo Auvo Ensio Heiskanen 83 v Tuusniemi, Juha-Heikki Olavi Sormunen 39 v Tuusniemi, Aaro Arvid Koistinen 90 v Vehmersalmi, Veli Viljami Nykänen 83 v Tuusniemi, Jukka Olavi Räsänen 50 v Vehmersalmi, Helmi Annikki Koistinen 82 v Tuusniemi, Veli Matti Kivistö 65 v Juankoski, Vilho Einar Räsänen 69 v Tuusniemi, Eila Annikki Räsänen 70 v Tuusniemi, Jaakko Henriikki Sorsa 66 v Kaavi, Jorma Olavi Hiltunen 59 v Kaavi, Juho Olavi Räsänen 82 v Tuusniemi, Hilka Maria Väättäinen 86 v Nilsia, Raili Tellervo Vallius 68 v Kaavi, Elvi Anna-Liisa Räsänen 60 v Vehmersalmi, Helena Anna Maria Tuononen 68 v Kaavi, Eeva Sofia Airaksinen 83 v Nilsia.

Kallaveden seurakunnan toimisto
040 4848 327, ma–pe klo 9–15
kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO

Rauhahäldentie 21

040 4848 336

Arkinen Ateria keskiviikkoisin klo 11–12 Aterian hinta: aikuiset 4 €, aikuinen ja lapset 6 € ja kaksi aikuista ja lapset 8 €.

Mitä tehtäis -kerho torstaisin klo 18–19.30. Uusi kouluikäisten ja heidän vanhempia yhteistoimintakerho Kallaveden kirkon alakerrassa. Kerhossa on mahdollista pelata sählyä, pöytätennistä, biljardia, lautapelejä ja konsolipeleillä jääkiekkoa ja jalkapalloa. Tilaisuus päättyy yhteiseen iltahartauteen. Kerhon vastaavana toimii kirkkohera Matti Pentikäinen. Tervetuloa 7–14-vuotiaat tytöt ja pojat yhdessä vanhemman, kummin tai muun aikuisen kanssa.

Messu su 28.2. klo 10. Liturgia Veli Mäntynen, saarna Matti Pentikäinen, kanttorina Anna-Mari Linna. kirkkokuoro.

Messu su 6.3. klo 10. Liturgia

Johanna Porkola, saarna Sanna Alanen ja kanttorina Mari Vuola-Tanila.

Messu ja seurakunnan syntymäpäivä su 13.3. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Matti Pentikäinen ja kanttorina Richard Nicholls. Kirkkokahvit.

Palmusunnuntain messu ja Talvilomariippikoulun konfirmaatio su 20.3. klo 10. Liturgia Sirpa Nummenheimo, saarna Petteri Hämäläinen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Varttuneen väen Ahtikirkko ke 23.3. klo 12. Matti Pentikäinen, Maarit Kirkinen, Anna-Mari Linna ja seniorikuoro. Kahvitarjoilu.

Kiirastorstain messu to 24.3. klo 19. Juha Määttä, Sanna Alanen ja Richard Nicholls.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 25.3. klo 10. Liturgia Anni Tanninen, saarna Juha Määttä, kanttorina Anna-Mari Linna ja seniorikuoro.

MUUTA

Miesten Raamattupiiri 25.2., 17.3., 31.3., 14.4., 5.5. ja 19.5. klo 18.30–20 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22. Piiristä vastaa Veijo Olli 040 8275 304.

Perheraamattupiiri su 28.2. klo 16.30–19 Kallaveden kirkon alakerrassa. Kevään raamattupiirit: 28.2., 13.3., 20.3., 3.4., 17.4., 1.5. ja 15.5. Raamattupiiristä vastaa Tuula Holmlund, tuula.holmlund@gmail.com.

Miesten sauna ja takkailta pe 4.3. klo 17.30. Poukaman leirikeskuksessa. *Miehen pelot*, Rauno Taskinen. Saunailtaan kuuluvat sauna, uinti/avanto ja iltapala.

PETOSEN SEURAKUNTATALO

Pyörönkaari 21

040 4848 345

Aamupala tiistaisin klo 9–10.30. Työttömille, pienituloisille ja toisten ihmisten seuraa kaipaaville.

Mukulamessu su 28.2. klo 17. Anni Tanninen, Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro, nuoret soittajat, Jynkänvuoren ja Kallaveden kirkon päiväkerholaiset ja Petosen päivä- ja iltapäiväkerholaiset.

Kutsu yhteyteen messu su 13.3. klo 17. Anni Tanninen.

Nuorten Ahtikirkko ti 22.3. klo 17. Petteri Hämäläinen ja Richard Nicholls.

MUUTA

Donkkis Big Night -toimintailta pe 18.3. klo 18–20 Petosen seurakuntalolla. Vapaa pääsy. Lisätietoja www.donkki.net tai Cecilia Kurkinen 050 381 4459. Järjestäjänä Kansanlähetyks.

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

040 4848 545

Messu su 6.3. klo 10. Petteri Hämäläinen, Anna-Mari Linna ja isoskoulutusleiriläiset.

Messu su 13.3. klo 10. Sanna Alanen, Anne Keränen ja Meeri Ikonen, laulu.

Palmusunnun-

Perhekirkko
Karttulan
seurakunta-
kodissa 28.2.
klo 11

tain Sanajumalanpalvelus su 20.3. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen,

Gospeliako?-lauluryhmä ja Riikka Kukkonen. Jumalanpalvelukseen kutsutaan kesä 2016-rippikoululaiset vanhempien.

MUUTA

Lauluhetki Asukastuvalla to 25.2. klo 12. Anne Keränen.

Hartaushetki Marinpihassa to 25.2. klo 13.30. Tuula Makkonen.

Kinkerit Soinlahti-Virmaanpää su 6.3. klo 13. *Rakkauten laki*. Eeva ja Risto Vehviläisellä, Suonenjoentie 251.

Asukastuvan hartaus to 10.3. klo 12. Johanna Porkola.

Ehtoollishartaus sairaalassa to 10.3. klo 13.30. Johanna Porkola ja Anne Keränen.

Karjalanpiirakka myyjäiset Yhteisvastuun hyväksi to 17.3. klo 10 entisen kunnantalonsa aulassa.

Naisten raamattuilta to 17.3. klo 17 Karttulan vapaakirkolla. Johanna Porkola ja Kaarina Hoffrén.

Pyhäkoulu su 20.3. klo 13 Hilka Jauhialla, Suonenjoentie 270.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI

Kissakuusentie 14

040 4848 547

Perhekirkko ja talvitapahtuma Yhteisvastuukeräyksen hyväksi su 28.2. klo 11–14. Johanna Porkola, Anne Keränen ja lapsikuoro. Kirkon jälkeen luvassa poniajelu, toimintapisteitä lapsille ja nuorille, non-stop -ruoka, kahvit ja arpajaiset Yhteisvastuukeräykselle. Partiolaiset paistavat pihalla lettuja ja makkaraa.

Karttulan urheilijat järjestävät leikkimielisen hiihtokilpailun kaiken ikäisille, jossa kaikki osallistujat palkitaan. Sukset ja liukurit mukaan!

Veteraaniseurait ke 2.3. klo 12. Johanna Porkola ja Richard Nicholls.

Raamattuluento to 3.3. klo 18. *Tulevaisuus ja toivo Johanneksen ilmestyksessä*. Olli Seppänen Kansan Raamattuseuran julistus-työntekijä avaa toivon näköaloja Johanneksen ilmestykseen.

Ahtikirkko ja ehtoollishartaus ke 23.3. klo 10. Johanna Porkola ja Anne Keränen.

MAANINGAN KIRKKO

Maaningantie 33

Elävää Raamattuopetusta kaiken ikäisille ke 24.2. klo 17. Uuden testamentin tuoliattari.

Messu su 28.2. klo 10. Saarna ja liturgia teol.yo. Risto Tabell, Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 6.3. klo 10. Sirpa Nummenheimo ja Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 13.3. klo 10. Raija Jokela ja Richard Nicholls.

Hiljaisuuden päivä la 19.3. klo 14–18. Hanna Räsä, Raija Jokela. Tarkemmat tiedot: hanna.rasa@evl.fi tai 040 4848 372.

Hiljaisuuden messu la 19.3. klo 18. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

Palmusunnuntain perhemessu su 20.3. klo 10. Raija Jokela, Richard Nicholls ja Hanna-Maija Mehtonen.

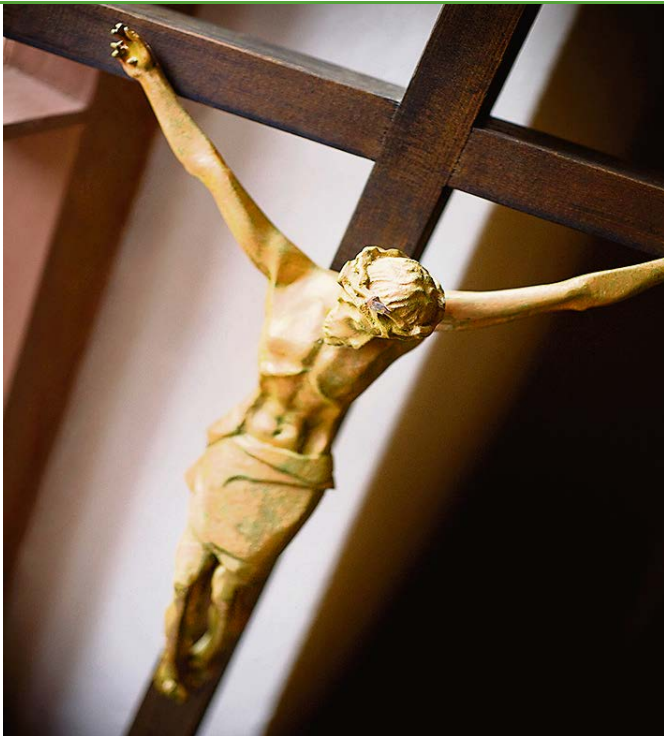
Sekaset-kuoron konsertti su 20.3.

YHTEISVASTUU

Puuroa ja yhteistä vastuuta

Perinteisellä Yhteisvastuun Toriviikolla on kauppatorilla tarjolla ruispuuroa ja informaatiota yhteisvastuu-keräyksestä. Toriviikon aikana on päivittäin tavattavissa paikallisseurakuntien työntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Kuopion kauppatorilla
ma–la 14.–19.3. klo 9–14.

BACH-VIIKKO

Matteus-passio

- Monen pääsiäistraditioon kuuluu erottamattomana osana juuri Johann Sebastian Bachin säveltämä **Matteus-passio**, joka on oman tyylilajinsa mestarinäyte. Matteus-passio kuvaa pääsiäisen ajan tapahtumat Jeesuksen Betanien ennustuksesta hautaamiseen saakka. Passio kajahtaa Tuomiokirkossa Bach-viikon juhlallisena päätöskonserttina sunnuntaina 20.3. klo 18.
- Passion johtaa Hannu Norjanen. Kuopion Kaupunginorkesteri, Kuopion tuomiokirkon ja Puijon kamarikuorot. **Niall Chorell;** evankelista ja tenoriaariat, **Soile Isokoski;** sopraanoaariat, **Monica Groop;** altoaariat, **Olavi Hautsalo;** bassoaariat, **Juha Kotilainen;** Jeesus, **Jouni Kokora;** Pietari ja Pilatus.
- Liput 20/15 € tuntia ennen kirkon ovilta.

Lippujen ennakkomyynti: Kuopion tuomiokirkkoseurakunnan toimisto arkisin klo 9–15. Puh. 040 4848 248 **Raija Luomanperä**

Katso koko Bach-viikon upea ohjelmisto joko Tuomiokirkon ilmoituksista alkaen sivulta 12 tai verkosta osoitteesta www.kuopionseurakunnat.fi

RUKOUS

”Jumalan haltuun anna
nyt tiesi, tarpeesi.”
Jumalan tiedossa ovat kaikki päivämme:
kansojen kohtaloissa
Hän puhuttelee meitä,
kärsimyksessäänkin.

Uhkakuvien keskellä
auta meitä luottamaan Sinuun.
Kanna ja vahvista,
Auta näkemään valo vaikeudessa.

”Jos mikä täällä kohtaa,
hän kulkee kanssasi.”

Lainaukset virrestä 389.

SANALLISTA

Valitse puolesi!

Tässä pari vuotta sitten jouduin sellaiseen tilanteeseen, että olisi pitänyt valita puoli. Kahden eri mieltä olevan välissä koetin kuunnella molempia joukkueita ja lopputuloksena oli sitten se, että sain lojauksen molemmille korville. Ei se tuntunut erityisen hyvälle. Varsinkaan se, että jälkikäteen kuulin minusta puhutun kaikenlaista sellaista, josta en itseäni tunnistanut. Mutta en vieläkään ymmärrä, miksi siinä tilanteessa kumpikin osapuoli halusi suorastaan demonisoida toisen, kun avoin keskustelu olisi ollut parempi vaihtoehto. Niin kuin yleensäkin ihmisten väleissä. Jos jaan ihmiset hyviin ja pahoihin, meihin ja noihin, menetän paljon, menetän elämästä värit.

Sunnuntain evankeliumissa on tilanne toinen. Siinä Jeesusta syytetään veljeilystä itsensä Belsebulin kanssa. Muutamat katsoivat Jeesuksen hyvien ihmetekojen olevan paholaisen työtä. Jeesus vastasi kuitenkin, ettei valtakunta voi riitautua itsensä kanssa, eli ei Paholainen voi tehdä hyviä tekoja, vaan se on aina hyvyyttä vastaan, Jumalaa vastaan.

Tässä asiassa on siis valittava puolensa. Olenko Kristuksen vai Saatanan puolella? Haluanko kulkea Kristuksen perässä, vaikkei sieltä aina pikavoittoja saisikaan, vai etsinkö omaa etuani konstilla millä hyvänsä? Jumalan hyvyyden tie on pitkä tie. Se on usein myös omasta edusta luopumisen tie. Se on tie, jolla katsotaan toistenkin parasta ja vastustetaan paha. Ei anneta periksi Perkeleelle niin kuin joku sanoi. Sille tielle Kristus kutsuu jokaista seuraajaansa.

RAILI PURSIAINEN
Nilsin aluepappi

Jeesus, Pahan vallan voittaja

Luuk. 11: 14–23

Jeesus ajoi mykästä miehestä pahan hengen. Kun henki oli lähtenyt, mykkä mies alkoi puhua, ja kaikki hämmästyivät. Muutamat kuitenkin sanoivat: ”Belsebulin, itsensä pääpaholaisen, avulla hän pahojen henkiä karkottaa.” Toiset taas halusivat panna hänet koetukselle ja vaativat häneltä merkkiä taivaasta. Mutta Jeesus tiesi, mitä heillä oli mielessä, ja sanoi: ”Jokainen valtakunta, joka jakautuu ja taistelee itseään vastaan, tuhoutuu, ja talot sortuvat toisen toisensa päälle. Jos nyt Saatana taistelee itseään vastaan, kuinka sen valtakunta voi pysyä koossa?”

klo 18. Vapaa pääsy, ohjelma 8 €.
Ahtikirkko ma 21.3. klo 18. Raija Jokela ja Richard Nicholls.
Lasten Pääsiäishartaus ti 22.3. klo 10. Hanna-Maija Mehtonen, Heli Kyhyräinen ja Raija Jokela.
Ahtikirkko ti 22.3. klo 18. Raija Jokela ja Richard Nicholls.
Nuorten Ahtikirkko ke 23.3. klo 17. Petteri Hämäläinen, Heli Kyhyräinen ja Talvikki Attila-Pekonen.
Kiirastorstain messu to 24.3. klo 18. Veli Mäntynen, Sirpa Nummenheimo ja Talvikki Attila-Pekonen.

MUUTA

Pulkonkosken kinkerit su 28.2. klo 13 Pyllkössä, Pulkonkoskentie 519. Veli Mäntynen ja Talvikki Attila-Pekonen.
Puuhapäivä tiistaina 8.3. klo 10–15 Satamatien kerhotilassa. Seuraavan ker-
ran 11.3.
Avoimet ovet tiistaisin klo 13–16 Satamatien kerhotilassa.
Grux cafe -nuorten ilta to 10.3. klo 18–21 Satamatien kerhotilassa.
Leppälahden kinkerit su 13.3. klo 13 Kaarina Tenhusella, Iisalmentie 703. Raija Jokela ja Richard Nicholls.
Käsityöpaja ja Ilonpisara avoinna ma 14.3. klo 14–17

MAANINKATALO
Maaningantie 32

Vauvakirkko vuonna 2015 syntyneille perheille ke 24.2. klo 14 seurakuntasalissa.
Halolan ja Kinnulanlahden kinkerit ke 2.3. klo 18 seurakuntasalissa. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.
Miesten piiri ke 16.3. klo 17.30. Maaninkatalon Vorlokso-ryhmätalossa. Alkuun vapaaehtoinen lenkki klo 18, sau-
na klo 19, yhteinen iltapala nyyttäri-pe-
riaatteella ja keskustelua. Tilaisuus lop-
puu viim. 20.30.

VARHAISNUORET

Kokkikerhojen ilmoittautumiset avoinna 1.–29.2. Kallaveden kirkon, Petosen seurakuntatalon ja Jynkänvuoren kerhohuoneen kokkikerhojen III-ryhmiin kuopionseurakunnat.fi/kallavesi-kouluikaiset. III-ryhmät kokoontuvat viikkoina 9–17. Sivulla tietoa myös muis-
ta kerhoista.
Varhaisnuorisotyön leirit: 1.–7. lk. poi-
kaleiri 1.–3.4. Rytkyllä, 3.–4. lk. tyttöleiri 15.–17.4. Hirvijärvellä ja 5.–7. lk. tyttöleiri 15.–17.4. Hirvijärvellä. Leiri-ilmoittautu-
miset 29.2. mennessä osoitteessa: kuopi-
onseurakunnat.fi/kallavesi-kouluikaiset.
Petosen seurakuntatalolla alakou-
lulaisten avoimet ovet torstai-
sin klo 14–16 (ei viikoilla 10
ja 12). Lisätietoja leireistä
ja muusta toiminnasta
edellä olevalta verkko-
sivulta tai Eija Huusko-
nen 040 4848 378, eija.
huuskonen@evl.fi.

DIAKONIA

Hyvän hoidon päivä ke 24.2. klo 10.30–14.30 Ryt-
kyn leirikeskuksessa. Ilmoittau-

tuminen diakoniatoimistoon 040 4848 332 ma klo 10–11. Voit ilmoittautua myös jättämällä viestin vastaajaan.

PERHETYÖ

**Perhekerhot Karttulassa ja kanta-Kal-
lavedellä** eivät kokoonnu viikolla 10, 11
ja 12.

Taidetiistai ti 2.3. klo 9.30–11.30 ja 13–15 Taidetiistai on kierrätykseen ja eko-
logisuuteen ohjaavaa taidekasvatusta
lapsille ja aikuisille. Taidetiistaihin ko-
koonnutaan tiistaisin klo 9.30–11.30
ja 13–15 Kallaveden kirkon alakertaan.
Kokoontumispäivät keväällä 2016:
2.3., 29.3., 5.4., 12.4., 26.4., 3.5. ja 10.5. Ota
mukaan luovaa ajattelua, rennot vaat-
teet ja omat eväät. Turvallisuuden ta-
kia on tärkeää, että aikuinen huoleh-
tii lapsesta toiminnan aikana. Aikuise-
na voi olla oma vanhempi, isovanhem-
pi tai vaikka kummi.

Lasten ja perheiden pääsiäishartaudet
seuraavasti: Kallaveden kirkolla ke 16.3.
klo 9.30, Petosen seurakuntatalolla to
17.3. klo 9.30, Jynkänvuoren kerhohuo-
neella pe 18.3. klo 10

PIIRIT

Puutossalmen Lähetyspiiri pe 26.2. klo 13 Irja Hyvärisellä, Puutossalmentie 1179. Arpajaiset. Sirpa Nummenheimo.
Haminalahden työseura ma 29.2. klo 18.30 Hiekkalassa, Hannele ja Matti Jalka-
sella, Karttulantie 495. Juha Määttä.
Olotilatorstai to 17.3. klo 11.30–13 Nie-
misjärven kylätalossa. Riitta Reima ja
Heidi Kolehmainen Pohjois-Savon syö-
pähdistyksestä kertoo luomista ja iho-
uutoksista.
Puutossalmen Lähetyspiiri pe 18.3. klo 13 Vuokko ja Viljo Pekkarisella, Levä-
lahdentie 105.
Rytkyn kylän lähetyspiiri ti 22.3. klo 18 Pirkko ja Pentti Hyttisellä, Metsäpelto 1. Matti Pentikäinen.

KINKERIT

Hiltulanlahden kinkerit ke 24.2. klo 18.30. Vesa Linnanmäellä, Niittyahontie 18. Veli Mäntynen ja Richard Nicholls.
Rytkyn kinkerit ti 13. klo 18. Erkki ja Kirsti Oinosella, Poikkimäki 6. Sanna Alanen ja Anna-Mari Linna.

KASTETUT

Sara Maria Ratilainen, Telma Astrid Nykopp, Lenni Onni Matias Voutilainen, Inna Sofia Hyvärinen, Sanni Aliisa Räihä, Elli Amanda Korkalainen, Sanni Ilona Harjulampi, Matilda Maarit Helkkola, Samuel Kristian Hintikka, Matias Arvo Eemeli Peltola, Aada Alina Aleksandra Tuononen, Seela Alissa Kontkanen, Eetu Taisto Kalevi Vierimaa, Väinö Eemeli Johannes Koivisto, Jasu Viljo Kristian Lehtonen, Oliver Eeli Mikael Rönkkö, Aino Elma Maria Karjalainen, Stella Maria Aurora Siikström,

Vauvakirkko
su 13.3. klo 16
Pyhän
Johanneksen
kirkossa

ILTAKIRKKO

Vaihtoehtona iltamessu

✚ **Arkinen ehtoollishetki** on alle puoli tuntia kestävä lyhyt ja yksinkertainen iltamessu, joka tarjoaa vaihtoehdon mm. niille, jotka eivät pyhäaamujen messuihin pääse. Iltakirkossa lauletaan Nuoren seurakunnan veisukirjoista ja ehtoollista vietetään ns. matkamiehen ehtoollisena, jossa ehtoollisleipä kastetaan viiniin.

✚ **Arkista ehtoollishetkeä** vietetään kerran kuussa torstaisin. Kevään 2016 Arkiset ehtoollishetket ovat Pyhän Johanneksen kirkossa 25.2, 17.3, ja 28.4. klo 18.30.

Löydä lisää
tapahtumia

KIRKON KUVAPANKKI / SANNA KROOK

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

**KAIKKEA KIVAA KOTIIN
KEITTIÖTUNING**

WWW.KEITTIOTUNING.FI

Tietokoneapu

**Kotitalous-
vähennys 45%**

www.orden.fi

040 5844 045

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN**

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

**Sähköasennus
Hannu Tuomainen**

Kanervapolku 9, 70900 Toivala
Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemalla.fi

OJALA 2425 €
VIRTANEN 148 €
1195 €
510 €
960 €

Sanna Taipale — Puh: 045 109 18 09 — Email: hautakivi@hautakivihalvemalla.fi

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**

terapeuttista sielunhoitoa
perheneuvontaa

Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)

P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

**LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO**

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)

www.lansivuori.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO

Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!

Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA

Myös lisänimen kaiverrukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

*Puijon Maja
palvelee lämmöllä*

arjessa ja juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
puh. 044 552 4810
myynti@puijo.com

**Puijon torni
Hotelli Puijon maja**
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

**Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverrukset**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

**Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin**

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

**Hautaustoimisto
PARVIAINEN OY**

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

**Kirkon
naapuriin
moskeija**

Kirkon ja uskontojen
maailmassa
sattuu ja tapahtuu.
Pysy ajan tasalla.
Tilaa K24 + Pro +
Kotimaan näköislehti
yhdessä digipakettina.

Tilaa osoitteessa kotimaa24.fi
Käytä kampanjakoodia:
tutustu-2016

**Vain
19,90
/3 kk**

SEURAKUNNAT 24.2.–23.3.2016

Saarna teol. yo. Miia Gabel. Salla Tyrväinen, Tintti Tinkala.

Vauvakirkko su 13.3. klo 16. Salla Tyrväinen, Tintti Tinkala. Päivällinen.

Miesten piiri ke 16.3. klo 18–20.

Arkinen ehtoollishetki to 17.3. klo 18.30.

Palmusunnuntain messu 20.3. klo 10. Saarna Heikki Hyvärinen. Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen. Pyhäkoulu.

Hyvän Mielen Päivän hiljaisen viikon messu ke 23.3. Ruokailu klo 11, messu klo 12, kahvi klo 13–14. Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Ulla Halonen, Anne-Mari Mertanen. Päivän hinta 5 €. Linja-autokuljetuksen reitti: Klo 10.10 Päivärintie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin. Klo 10.15 Autotalo Kuopion pysäkki. Klo 10.20 Pihlajakajuntien ja Rahusentien risteys. Klo 10.25 Kelloniemen Sale. Klo 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki). Klo 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki. Klo 10.30 Telleronkadun pysäkki. Klo 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla). Klo 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) edelleen Kallionkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle. Klo 10.40 Saariaitan pysäkki. Klo 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko.

Kiirastorstin iltakirkko 24.3. klo 18. Saarna Heikki Hyvärinen. Salla Tyrväinen, Heikki Mononen.

MUUTA

Messu su 28.2. klo 13 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Aulikki Mäkinen, Heikki Hyvärinen, Ulla Halonen, Jani Johansson.

Yhteisvastuutoriipäivä to 17.3. klo 9–14 Kauppatorilla. Männistön seurakunta jakaa ruispuuroa.

Messu kiirastorstaina 24.3. klo 13.30 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Anne-Mari Mertanen.

KASTETUT

Altti Kosmo Jalmari Oksa, Aukusti Vilho Henrik Rissanen, Hilma Amalia Aravirta, Eelis Sisu Elmeri Kiiskinen.

KUOLLEET

Kyösti Johannes Nykänen 78 v, Pertti Aulis Kröger 82 v, Matti Poutiainen 84 v, Anja Hilja Kaarina Musakka 74 v, Helmi Kaarina Räsänen 89 v, Anne Marketta Elisabet Voutilainen 54 v, Saima Pauliina Liimatainen 97 v, Saara Maria Haikonen 79 v, Hannu Aulis Olavi Nikkanen 65 v.

PUIJO

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

**PUIJON KIRKKO
Taivaanpankantie 3**

040 4848 419

Messun 6.3. valmistelu ke 24.2. klo 16.30.

Messu su 28.2. klo 10. Teol. yo Juho Kamula saarnaa, Mari Voutilainen, Pekka Nieminen, Katja Niskala, Joona Saraste. Heidi Miettunen, sello. Lapsille pyhäkoulu.

Konsertti Kädestäsi Herra su 28.2. klo 12.30. Sibelius-Akatemian kirkkomusiikin opiskelijoiden konsertissa kuullaan ihmisen elinkaaresta kertovia runoja ja musiikkia laulaen ja soittaen. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu.

Siioninvirsiseurat su 28.2. klo 18. Juho Kamula, Simo Korkalainen, Thomas McElwain, Pekka Nieminen.

Kaikki yhtä Kristuksessa -raamattuluento ke 2.3. klo 18.30. Mitä ehtoollinen oikeastaan on? Dosentti Patrik Hagman.

Messu su 6.3. klo 10. Kari Kuula saar-

naa, Pekka Nieminen, Anna Antikainen. Lauluryhmä Verso. Kirkkokahvit. Lau-lamme Irja Turusen sanoittamia virsiä.

Kutsu yhteyteen -messu su 6.3. klo 17. Risto Helle, Kari Kuula.

Marianpäivän ja talvisodan päättymisen muistopäivän messu su 13.3. klo 10. Reijo Mattila saarnaa, Jaana Marjanen, Kari Kuula, Anna Antikainen. Kuopion sotaveteraanien mieskuoro, Valtteri Tuomikoski. Seppelepartion lähettäminen, Pirkko Nousiainen. Kirkkokahvit.

Pääsiäismessun 27.3. valmistelu ke 16.3. klo 16.30.

Rauhanyhdistyksen pääsiäislauluilta ke 16.3. klo 18. Musiikkiesitys, laulua ja il-tahartaus. Raimo Paukkeri.

Palmusunnuntain perhemessu su 20.3. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Pekka Nieminen, Jaana Marjanen, Joona Saraste. Puijon kirkkokuoro. Messun jälkeen alkaa Hiljaisen viikon vaellus.

**PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankantie 3**

Rollaattoriralli lähimmäisten mes-suun su 28.2. klo 10. Puijon kirkkoon. Ilmoittautu kuskiksi. Avustamme vanhuk-sia asumisyksiköistä kirkkoon. Vanhuk-silla on liikkumisen apuvälineenä pyörätuoli tai rollaattori. Ilmoittautu-minen 26.2. mennessä Raili Lehtoviidalle 040 4848438.

Hymyilevä Matteus – huumoria evankeliumissa -keskusteluryhmä ti 1.3. klo 18. kerhohuone 3, Jukka Ordén.

Hiljaisen viikon vaellus su 20.3. klo 11.30–18. Noin 20 minuuttia oman aikataulun mukaan. Lähtö Liikuntasalista paikoitusalueen vierestä.

Hiljaisen viikon vaellus ma 21.3. klo 17–20.

Hiljaisen viikon vaellus ti 22.3. klo 17–20.

POUKAMA

Poukamantie 105

Poukaman takkailta ke 24.2. klo 19. Takkatuvalla. Heli Nuutinen.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri ti 8.3. klo 18.30. Ritva ja Juhani Heimonen, Pirttipolku 76. Maija Antikainen.

MUUTA

Hartaus ja virsitusokio pe 26.2. klo 13. Pekka Nieminen, Juho Kamula, Esa Sih-vonen.

Etsitään yhdessä avaimia parempaan huomiseen ke 9.3. klo 14. Länsi-Puijon asukastuvalla, Rypysuontie 68. Lea Tuiremo, Risto Honkanen, Raili Lehtoviita. Kahvitarjoilu.

Avaimia parempaan huomiseen ke 23.3. klo 14. Länsi-Puijon asukastuvalla, Rypysuontie 68. Miten vältän kaatumistapaturmia, Risto Honkanen. Kahvitarjoilu

KASTETUT

Fiona Claudia Luokkala, Rasmus Viljami Rautsi, Eemeli Matias Pöllänen, Mimosa Magdaleena Sirviö, Peetu Jesse Viljami Ihalainen, Alexander Kristian Rajala, Emil Alvin Kasper Toivanen, Milla Emilia Mäkeläinen, Olavi Ilmari Aleksanteri Mäkinen.

KUOLLEET

Pauli Rytty 92 v, Reino Johannes Niemi 85 v, Pirkko Tuomainen 83 v, Sirkka Maria Lämsä 76 v, Märta Ulla-Britt Puumala 77 v, Eila Annikki Mankonen 91 v.

**PERHEASIAIN-
NEUVOTTELUKESKUS**

Suokatu 22

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi

Yhteinen arki -valokuvakursus pariskunnille. Al-

**Muista myös
verkkolehti
kirkkojakoti.fi**

kaa 3.3. Ilm. 26.2. mennessä: henna.julkunen@evl.fi

DIAKONIAKESKUS

DIAKONIAKESKUS

Suokatu 22 B 5. krs. Kierrätysmyymälä, Suokatu 22 B-rappu, P-kerros.

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10–12. **Monikulttuurinen naisten liikunta-saunailta Poukamassa** to 25.2. ja 17.3. klo 17–21. Iltaapalamaksu 4 €. Lisätieto- ja diakoni Kaijeleena Räisänen, o40 4848 465 ja Kati Ukkonen o40 4848 325. Kaikki naiset tervetuloa! **Katulähetyspiiri** ma 29.2. ja ma 14.3. klo 14–15.30 kokoontuu keskusseurakuntatalolla Aaron-kerhohuoneella, Suokatu 22 C-rappu. Lisätietoja diakoni Kaijeleena Räisänen o40 4848 465. **Perinteinen Yhteisvastuun Toriviikko** ma–la 14.–19.3. klo 9–14 Kuopion kaup-patorilla. Tarjolla ruispuuroa ja informaatiota Yhteisvastuu-keräyksestä. Torivii-kon aikana on joka päivä tavattavissa paikallisseurakuntien työntekijöitä ja vapaaehtoisia.

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimis-to avoinna arkin klo 9–11 ja 12–14 puh. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. **Lähetyskellarin putiikki** avoinna ma 11–13 ja ke 9–12. Muina aikoina sopimuksen mukaan. **siilinjarven-seurakunta.fi, facebook.com/siilinjarvenseurakunta, vapaaehtoisty.fi/siilinjarvi**

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Rukoushetki ke 24.2. klo 12. **Perjantaimessu** pe 26.2. klo 18.30. Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto, Gospelkuoro Lähde. Messun jälkeen yhdessä-oloa ja iltatee päätysalissa. **Sanajumalanpalvelus** su 28.2. klo 10. Jaakko Tölli, Airi Heiskanen. Lapsille pyhäkoulu kirkon kellarissa. **Rauhanyhdistyksen seurat** su 28.2. klo 15. **Rukoushetki** ke 2.3.2016 klo 12. **Messu** su 6.3. klo 10. Satu Väätäinen, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen. Syöpyhdistyksen kirkkopyhä. Lapsille pyhäkoulu kirkon kellarissa. **Rukoushetki** ke 9.3. klo 12. **Messu** su 13.3. klo 10. Seppo Laitanen, Leena Laurinkari, Liisa Tiilikainen, Marjaana Kaisto, Heini Heide sekä jumalanpalvelusavustajat. Uusien työntekijöiden tehtävään siunaaminen. Verkkokirkko. **Rukoushetki** ke 16.3. klo12. **Palmusunnuntain perhemessu** su 20.3. klo 10. Sanna Marin, Heikki Kastarinen,

Airi Heiskanen, Jaana Markkanen, Marjo Heiskanen. **Pääsiäiskonsertti** su 20.3. klo 15. Sekakuoro Sekaset, joht. Ulla Savolainen. **Hiljaisen viikon iltakirkko** ma 21.3. klo 19. Unto Niskanen, Marjaana Kaisto. **Hiljaisen viikon sävelharta** ti 22.3. klo 19. **Rukoushetki** ke 23.3. klo 12. **Hiljaisen viikon iltakirkko** ke 23.3. klo 19. Jaakko Tölli, Airi Heiskanen, virsikuoro. **Hiljaisen viikon viikkomessu** to 24.3. klo 10.30. Seppo Laitanen, Sanna Marin, Vesa Kajava.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Siiliperheet-erityislasten vertaisryhmä ke 24.2. klo 18, Perähuone. **Kirkonkylän kinkerit, Eläkeliitto** to 25.2. klo 10.30. Iso sali. Satu Väätäinen, Airi Heiskanen.

Vapaaehtoistyökoulutus la 27.2 klo 9.30. Iso sali. Kuinka kohdata erilaisuutta tai samanlaisuutta? Kouluttajana Kuopion hiippakunnan kansainvälisen työn sihteeri Jukka Helle. Päivä on ilmainen ja avoin kaikille, erityisesti eri kulttuurien parissa toimiville. Ilmoittaudu päivään 19.2. mennessä www.siilinjarvenseurakunta.fi tai jenni.shakya@evl.fi / 044 728 4647.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 29.2. ja ma 14.3.klo 13. **Perjantakahvila** pe 4.3., pe 11.3. ja pe 18.3. klo 18. **Rauhanyhdistyksen seurat** su 6.3. klo 15, Iso sali.

Parisuhteen Palikat -ilta su 6.3. klo 16. Pieni Sali. Elämän tärkeintä ihmissuhdetta voi ja kannattaa hoitaa. Tule hakemaan näkökulmia parisuhteen hoitamiseen. Aiheena Tunteet. Tilaisuus on ilmainen. Lastenhoito ja iltapala on järjestetty. Ilmoitathan lastenhoitotarpeesi Helena Mattiselle o44 728 4646.

Kuulokerho ma 7.3. klo 13, Päätysali. **Sanan ja yhteyden ilta** ma 7.3. klo 18.30, Pieni sali. Mukana Matti Hoffrén, Eero Heikkinen, Ritva Holopainen ja Välke. **Siiliperheet -erityislasten ja vanhempien vertaisryhmä** ke 9.3. klo 18. Nuorten kerhotila. **Kehitysvammaisten Kiva-kerho** to 10.3. klo 15. Päätysali.

Talvisodan päättymispäivä tilaisuus su 13.3. klo 13, Päätysali. *Jumalan siunaus kansakunnan yllä.* Aiheeseen johdattaa KRS:n avustava työntekijä, kapteeni evp. Olli Seppänen. Kahvi klo 12.30 alkaen.

Hanki elämä, Raamattuopiston ilta ti 15.3. klo 18.30, Pieni sali. **Lähetuksen sydänään**et ke 16.3. klo 9, Lähetyskellari.

Parisuhteen
Palikat -ilta
su 6.3. klo 16
seurakunta-
talossa

Äänilehden lukijoiden OBI-kou-lutus to 17.3. klo 12, Perähuone.

Kirkonmäki kuhisee su 20.3. perhemessun jälkeen.

VUORELAN KIRKKO

Donkkis-ilta ke 24.2. ja ke 16.3. klo 18.

Juhlamessu su 28.2. klo 13. Kirkon käytöönottomessun toimittaa piispa Jari Jolkkonen avustajineen. Messussa saarnaa kappalainen Unto Niskanen, kanttorina Marjaana Kaisto, urkurina Vesa Kajava, Nuorten kuoro. Verkkokirkko.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 29.2. ja ma 14.3. klo 13. **Lähetyspiiri** ti 1.3. klo 10, Unto Niskanen. **Lukupiiri Ulla Nissin johdolla** ke 2.3. klo 18. Ryhmähuone 1. Kirja: Emmi Itäranta: Teemestarin kirja. **Perjantakahvila** pe 4.3. ja pe 18.3. klo 18. **Iltamessu** su 6.3. klo 17. Unto Niskanen, Auli Hokkanen. **Raamattupiiri** ti 8.3. klo 18 kahvio. Unto Niskanen. **Messu** su 13.3. klo 13. Jaakko Tölli, Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto. **Siioninvirsiseurat** su 13.3. klo 14.30. Kirkkokahvit. **Lähetyspiiri** ti 15.3. klo 10. **Ekopiiri** ti 15.3. klo 17.30, Ryhmähuone 2. **Arjen Ateria** to 17.3. klo 11. Hinta: aikuiset 5 €, alle 7-vuotiaat 2 € ja alle 2-vuotiaat ilmaiseksi. Tuotot Yhteisvastuukeräykseen. **Sanajumalanpalvelus** su 20.3. klo 13. Jaakko Tölli, Vesa Kajava. **Pienten hiljaisen viikon kierrokset** ma 21.–23.3. klo 18 sekä pe 25.3.klo 15 ja 16. Kierroksella eletään tapahtumia palmusunnuntaista pääsiäiseen. Kesto n. 30min.

MUUTA

Kumpusen-Pettäisenrannan lähetyspiiri to 25.2. klo 18.30 Helvi ja Niilo Potasevilla, Pettäisenranta 79. Mukana Satu Väätäinen. **Arkhis-pyhäkoulu** ma 29.2. klo 18. Leppäkaarten kerhotila. **Ystävän Tupa** ma 7.3. klo 9. Leppäkaarten kerhotila. **Perheleiri** pe–su 11.–13.3. klo 18. Ruokoniemi. Ilmoittautuminen 28.2. mennessä osoitteessa: www.siilinjarvenseurakunta.fi. **Risulantien kerho** ma 14.3. klo 13. Risulantie 12, kerhohuone. **Arkhis-pyhäkoulu** ma 14.3. klo 18. Leppäkaarten kerhotila. **Näkökerho** ti 15.3. klo 12. Akuliina. Vierana tietotukihenkilö Jarno Mandelin. **Kotipolun kerho** ti 15.3. klo 13. Kotipolku 6, kerhohuone.

Hiljaisuuden rettriitti 18.–20.3. Ruokoniemi. Ohjaajina Sirpa Ylikotila ja Matti Hoffrén. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 11.–17.2. ja 2.–9.3. Matti Hoffrén o44 7284603 tai matti.hoffren@evl.fi. Hinta: siilinjärveläiset 44 € ja muut 80 €.

KASTETUT

Eemeli Kasper Kinnunen, Elina Vilhelmiina Ahokas, Otso Elmer Aukusti Kinnunen, Elsa Otilia Gyldén, Aaron Vilho Kaspian Kaakinen, Lauri Severi Vallittu, Johannes Eerik Tapio Dahlberg, Maria Irene Katainen, Unto Okko Olavi Moisanen, Juho Olavi Kostamo, Juuso Onni Olavi Lappalainen

KUOLLEET

Vieno Maria Valkonen 91 v, lida Paldanius 97 v, Väinö Olavi Bergström 86 v, Reijo Kalevi Rissanen 66 v, Leo Johannes Katila 76 v, Vilho Parviainen 75 v, Veikko Uolevi Poutiainen 76 v, Seppo Sakari Rautiainen 71 v, Marja Terttu Peltomäki 67 v, Seija Maria Miettinen 75 v, Eeva Johanna Kröger 91 v, Eira Salli Marjatta Vatanen 86 v, Vilppu Antero Pasanen 82 v, Kaarlo Heikki Korhonen 83 v, Ari Tapani Urkonen 54 v, Martta Orvokki Alanne 81 v.

JÄRJESTÖT

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11, Kuopio

017 262 2082, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi **Lyhtymessu** Neulamäen kirkossa su 6.3. klo 16. Pekka Toivanen *Jeesuksen toinen tuleminen ja valvominen*, musiikki Pirjo Kartano, lastenhoito, tarjoilua. **Sanan ja yhteyden ilta** Siilinjärven seurakuntatalolla ma 7.2. klo 18.30. Ritva Holopainen, Eero Heikkinen, Välke -musiikkiryhmä. **Donkkis Big Night** Vuorelan kirkolla ke 16.3. klo 18–20. **Kotiseurat** Pirjo ja Veli Leskisellä Tuusniemen Lapinjärvellä to 17.3. klo 13. **Lyhtyilta** Lähetyskodilla Kuopiossa su 20.3 klo 16.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatavana HY:n ja Aholansaaren tuotteita. **Seurat** su 28.2. klo 18 Puijon kirkolla. **Talviveisuut** 12.–13.3. Lapinlahdella. **Seurat** ma 28.3. jumalanpalveluksen jälkeen Nilsin seurakuntakodilla. **Seurat** ma 28.3. klo 18 Puijon kirkolla. **Talviveisuihin Lapinlahdelle:** Kuopion Herättäjä-Yhdistyksen paikallisosastot järjestävät matkan Lapinlahdelle talviveisuihin 12.3. Lähtö Puijon kirkolta klo 11.45 ja Maljalahden kadulta klo 12.00. Paluu iltaseurojen jälkeen. Hinta n. 20 €. Ilmoittautumiset 6.3. mennessä seurakuntien toimistoon 017 158 111 tai Aune Pöyhönen 050 569 1302. **Herättäjäjuhlille Vantaalle:** Kuopion Herättäjä-Yhdistyksen paikallisosastot järjestävät Herättäjäjuhlatmatkan Vantaalle 8–10.7. Lähtö perjantaina 8.7. Puijon kirkolta 8.45 ja Maljalahdenkadulta klo 9.00. Paluu sunnuntaina juhlien jälkeen. Hinta, sis. matka ja majoitus 140 €. Sitovat ilmoittautumiset 30.4. mennessä seurakuntien toimistoon 017 158 111 tai Aune Pöyhönen 050 569 1302.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22, Kuopio

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi, 0207 681 660 **Sanan ilta** Sanan Kulmassa pe 26.2.klo 18. Pelastushistorian liitot osa 2. Liitto Abrahamin kanssa; Olli Seppänen, Liisa Voutilainen, ylistysryhmä Jaspe. Sanan ilta Sanan Kulmassa pe 11.3.klo 18. Pelastushistorian liitot osa 3. Vanha liitto; Olli Seppänen , Lea Tuiremo, ylistysryhmä Jaspe. **Iloa ja yhteyttä elämään** Sanan Kulmassa ti 22.3. klo 13. Pääsiäisen ihme: surusta toivoon, epäuskosta uskoon, heikkoudesta voimaan. Lea Tuiremo **Sanan Kulman** viikko-ohjelma: Ma Rukouspiiri klo 18, ma pariton vk Raamattupiiri klo 18 aiheena 1. Mooseksen kirja, ti pariton vk Naisten solu klo 18, to Krito-ryhmä klo 18–20 Toiveena sisäinen paraneminen, pe klo 13–16 rukouspäivystys ja avoimet ovet.

RAAMATTUOPISTO

Rukouspiiri keskusseurakuntatalon kokoushuone Eetussa ma 7.3. klo 16.30. **Raamattupiiri** keskusseurakuntatalon kokoushuone Eetussa ma 7.3. klo 17. **Sana soi-ilta** Siilinjärven seurakuntatalon pienessä salissa ti 15.3. klo 18.30. Mukana mm. Jouko Kauhanen. **Hetki Sanalle** Juankosken seurakuntatalossa ke 16.3. klo 18.30. Aiheena *Myyty synnin alaisuuteen*. Jouko Kauhanen ja Raimo Myyryläinen. Kahvitus klo 18 alkaen, kirjamyynti. **Raamattuluento** Jeremian kirjasta Kuopion keskusseurakuntatalon kokoushuone Samulissa su 20.3. klo 16. Luennoitsijana Matti Turunen. Tarjoilu ja kirjamyynti.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHAN-YHDISTYS Ahmatie 22, Kuopio

Seurat su 6.3 klo 14 Rauhanyhdistyksellä. **Yhteinen pyhäkoulu ja seurat** su 13.3 klo 14 Rauhanyhdistyksellä. **Messu** la 19.3 klo 18 Alavan kirkossa. **Seurat** su 20.3 klo 14 Rauhanyhdistyksellä. **Seurat** pe 25.3 klo 14 Rauhanyhdistyksellä.

NNKY Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

044 772 1928 www.ywca.fi/paikallinen/toiminta/kuopio **Kuoro** ma klo 13 Samulissa. **Venäjänkielisten maahanmuuttajanaisten ryhmä** ke 2.3. ja 23.3. klo 18 Mummon mökissä. **Kristus-päivä** la 12.3. klo 13–17 Pelastusarmeijassa. Per-Olof Malk, Matti Turunen, Holopaiset, NNKY:n kuoro. **Kahvihuone Wirwoitus** su 13.3. klo 14 kerhohuone Samulissa, aiheena *Ylpeys*. **Kirjallisuuskahvila** 28.3. klo 14 Samulissa. Karo Härmäläinen: *Yksin*. **Bussiretki** Joensuuhun la 9.4. Kyselyt puh. 044 772 1928. **Maailman Rukouspäivän** yhteiskristillinen tilaisuus pe 4.3. klo 18 Pelastusarmeijassa, Kauppakatu 55–57.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi **Eläkeläisten talvipäivät** 15.–17.3. **Käsityörettriitti** 19.–20.3.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri to. 3.3. klo 19 keskusseurakuntatalolla Aaronissa **Raamattu- ja lähetyspiiri** to. 17.3. klo 19 keskusseurakuntatalolla Aaronissa **Lähetysmyyjäiset** pe. 18.3. klo 10.30 keskusseurakuntatalolla. SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies, 050 321 2938 johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Laulun ja Sanan tilaisuus pe 4.3. klo 14 Palvelukoti Lepolassa. **Laulutuokio ja kerho** ti 8.3. klo 12.30 keskusseurakuntatalon Samulissa. Pastori Jori Brander Metodistiseurakunnasta. **Laulutuokio ja kerho** ti 22.3. klo 12.30 Samulissa. Omaa ohjelmaa ja Raamatun tutkistelua. **Lauluharjoitukset** Lähetyskodissa, Sairaalakatu 11, ma 7.3. klo 12 ja ma 21.3. klo 12.

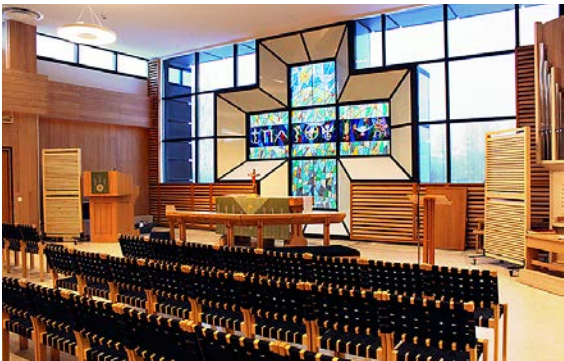
Vuorelan kirkon käyttöönottojuhla 28.2.

✚ Vuorelan kirkon mittava remontti on valmis. **Kirkon käyttöönottomessu** on sunnuntaina 28.2. klo 13. Messun johtaa piispa **Jari Jolkkonen**. Messu on verkkokirkko, jota voi seurata suorana internetin välityksellä tai myöhemmin tallennettuna. Messun jälkeen juodaan kirkkokahvit ja kuullaan tehdyn remontin vaiheista ja toiminnan näkymistä musiikilla höystettynä.

Puolivuotta kestäneen kirkon remontin suurin muutos on tapahtunut alakerran tiloissa. Ristin alle tehdyn laajennuksen myötä alakertaan on saatu lisätilaa, jonka vuoksi alakertaan saatiin enemmän kerhotiloja. Kirkon jo olemassa olevia tiloja on muokattu. Näin esimerkiksi toimistot ja keittiöt ovat entistä toimivampia.

Koe pääsiäisen tapahtumat lasten kanssa

✚ **Pienten hiljainen viikko -kierrokset** järjestetään Vuorelan kirkossa. Kierrokselle voi osallistua ma–ke 21.–23.3. klo 18 ja pitkäperjantaina 25.3. klo 15 ja klo 16. Pienten hiljainen viikko -kierroksen aikana eletään tapahtumat palmusunnuntaista pääsiäiseen kuulostellen, laulaen, liikkuen ja rukoillen pastori **Leena Laurinkarin** johdolla. Kierros kestää noin puoli tuntia. Tilaisuus sopii erityisesti lapsille ja perheille, mutta kaikenikäiset ovat tervetulleita.

Koululuokat, iltapäiväkerholaiset ja perhepäivähoitajat ovat tervetulleita kierrokselle päiväsaikaan ma–ke 21.–23.3. Sovi aikataulusta pastori Leena Laurinkarin kanssa, puh. 044 728 4604.

Tervetuloa päiväkerhoon!

Päiväkerhoon ilmoittaudutaan 1.–30.3.2016 osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi

Päiväkerho tarjoaa monipuolisia lapsen kasvua tukevia virikkeitä 3–5-vuotiaille lapsille. Päiväkerhot alkavat 15.8.2016 lähtien. Kerhopaikoista lähetetään tieto kirjeellä 31.5.2016 mennessä.

Lähempiä tietoja kerhoista ja ilmoittautumisesta saa seurakuntien verkkosivuilta sekä yhteisen lapsityön toimistosta puh. 040 484 8482.

www.kuopionseurakunnat.fi

Kirkossa pieni on suurin

Kirkon varhaiskasvatustoiminta tavoittaa laajasti alle kouluikäisiä lapsia. Se on sekä pedagogisesti että sisällöllisesti laadukasta. Seurakuntien päiväkerhot, perhekerhot, muskarit ja vauvakahvilat ovat suosittuja.

Päiväkerholaiset kokoontuvat 1–2 kertaa viikossa leikkimään, toimimaan ja hiljentymään. Toimintaa ohjaavat lastenohjaajat ovat suorit-

taneet lapsi- ja perhetyön tutkinnon.

Kuopion seurakuntien päiväkerhot tarjoavat 500 kerhopaikkaa 3–5-vuotiaille tytöille ja pojille eri puolilla kaupunkia. Toiminta on maksutonta.

Päiväkerho tarjoaa hyvän ja laadukkaan vaihtoehdon silloin, kun lapselle riittää osa-aikainen varhaiskasvatus.

Kirkkomuskaritoiminta on saatavuttanut suuren suosion ja Puijon kirkolla aloittaa syksyllä kaksi uutta ryhmää: 2–3-vuotiaille aikuisen kanssa ja 4–5-vuotiaille. Ryhmät kokoontuvat perjantaisin ja niihin molempiin otetaan 12 lasta.

Puijon kirkkomuskaria ohjaavat kanttori **Joona Saraste** ja lastenohjaaja **Tuula Pitkänen**.

Varhaiskasvatusta seurakunnissa 70 vuotta

Ekopaaston teemana ruoka

Tuhkakeskiarvona 10.2. käynnistynyt ja pääsiäiseen asti jatkuva Ekopaasto-kampanja pureutuu tänä vuonna ruokaan. Ruoka muodostaa viidenneksen suomalaisten kotitalouksien hiilijalanjäljestä – ympäristön kannalta sillä on siis väliä, mitä syömmme.

Kampanja haastaa suomalaisia kokeilemaan ekologisempia ostopäätös- ja syömistottumuksia ja hiljentymään paaston aikaan.

Kampanjaan osallistetaan sosiaalisen median kautta #paastolopaus-haasteella. Ekopaaston uudistetut verkkosivut on avattu osoitteeseen ekopaasto.fi.

Kampanjan yhteydessä järjestettävässä viikkokilpailussa koekillaan paastoamista ympäristön puolesta. Kilpailuun osallistutaan jakamalla oma paastolopaus Facebookin 7 viikkoa, 7 lupaus-tapahtumassa, Twitterissä tai Instagramissa tunnisteella #paastolopaus. Ekopaastoa voi seurata myös tunnisteella #ekopaasto.

Haastekilpailulla kannustetaan ihmisiä kokeilemaan erilaisia ympäristöystävällisiä tapoja syödä ja valmistaa ruokaa. Kilpailuun voi osallistua vaikka yhden viikon ajan – tai valitsemalla uuden paastomiskohteen jokaisena paaston seitsemänä viikkona. Mistä sinä olisit valmis paastoamaan ympäristön puolesta?

Ajasta aikaan – Tuomiokirkko 200 vuotta

Juhlanäyttely Kuopion museossa

Kuopion museossa järjestetään Tuomiokirkon historiaa ja esineistöä kuvaava näyttely.

Näyttelyssä pääsee tutustumaan kaikkeen siihen, mitä nykypäivän Tuomiokirkossa kävijä ei pysty näkemään. Nähtävillä ovat eri aikojen asut ja käytöstä pois siirretty esineistö. Eri vuosikymmenille avautuneeseen maisemaan pääsee tutustumaan kavutuaan ensin virtuaalisesti kirkon kellotorniin.

Juhlanäyttely Kuopion Museossa 19.2.–24.4.2016, Kaupakatu 23, avoinna ti–la klo 10–17

Liput: aikuiset 8 €, opiskelijat, eläkeläiset, työttömät ja vähintään 5 henkilön ryhmät 5 €, alle 18-vuotiaat vapaa pääsy.

TUJIA HYTTINEN

Kivi kiveltä -näytelmä

Kuopion tuomiokirkko juhlii näyttävästi 200 vuotista taivaltaan. Yksi juhluvuoden kohokohdista on *Kivi kiveltä* -juhlanäytelmän kantaesitys, joka on Kuopion kaupunginteatterin ja Kuopion tuomiokirkkoseurakunnan yhteisponnistus.

Arvoituksellisen kertojahahmon opastuksella kuljetaan kautta vuosikymmenten ja kurkistetaan kirkon kiviseinien sisälle: millaista mahtoi olla meno jumalanpalveluksessa 1850-luvulla pestuumarkkinoiden aikaan tai miten onnistui lankkipoikien kesäläksyjen luku 1930-luvulla.

Matkan varrella tutuksi tulevat niin isännät, emännät, rengit ja piit kuin papit ja piispatkin.

TUJIA HYTTINEN

Ohjaus: Johanna Sorjonen.

Rooleissa: Sari Happonen ja Seija Pitkänen Kuopion kaupunginteatterista, kanttori Anna Pöyhönen sekä näyttelijä Tarmo Valkonen.

Esitykset: 7.4. klo 19 ensi-ilta, 9.4. klo 14, 23.4. klo 19, 28.4. klo 19, 7.5. klo 14, 19.5. klo 12.

Liput: 15 € teatterin lippukassalta tai Kuopio Infosta. Ohjelma 10 € sivulaivoihin esityspäivänä Tuomiokirkon ovelta.

PYSÄKKI
2016

LÄPI LUKKOJENKIN

Hengellisen elämän päivät

9.–10.4.2016 | Alavan kirkko, Kuopio

Oletko jäänyt lukkojen taakse vangiksi? Kaipaako vaikka pientäkin valonvälähdystä pimeyteen? Ylösnousemuksen hengellinen merkitys on teemana Pysäkki 2016 -tapahtumassa Kuopiossa 9.–10.4.2016.

Ilmoittaudu: sakasti.evl.fi/pysakkipaivat
[Facebook.com/pysakki2016](https://www.facebook.com/pysakki2016)

KIRJALLISTA

Kirsti Mäkinen:
Pulpetin henki. Otava.
2015. 236 s.

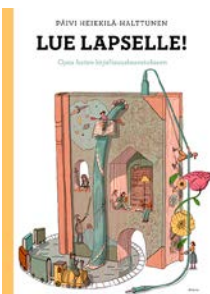
Opettaja oppilailta oppimassa

Helsingin suomalaisen yhteiskoulun, arvostetun opinahjon lehtori, monipuolinen kouluttaja ja kulttuurimooottori **Kirsti Mäkinen** myöntää auliisti, että menestyvän naisenkin takana ovat mies ja lapset. Ja ennen muuta kotiapulainen, tuo entisajan opettajan talouden tärkeä tarvekapine. Tosin muistelu- jensa ensi kolmanneksella Mäkinen kohtaa lapsuuden, nuoruuden ja opiskelijaelämän joskus vähän liian arvottavallakin nostalgialla.

Varsinaiseen vauhtiin koulu- neuvos pääsee kertoessaan poliittisuuden ja nuorisokulttuurin värit-

tämistä vuosista 1960–70-luvuilla. Pikku juoruja julkiksistakin löytyy: lukija tutustuu **Esa-Pekka Salo- seen**, monilahjakkaaseen lukiolaiseen ja sanavalmiiseen sanomakoululaiseen, **Jari Tervoon**. Muuttuvan koulumaailman kuohuista olisin mielelläni lukenut enemmänkin. Ja kun itseäni ilahdutti kirjailija **Harri Sirolan** ja **Abiturientin**, oman kandidaatintutkielmani aiheen, lämmän muistelemisen, niin paljastanpa minäkin ennen omia muisteloita myös Harrin erityisesti Kirstistä oppiäitiniään kertoneen!

TERHI LAITINEN

Päivi Heikkilä-Halttunen:
Lue lapselle. Opas lasten kirjallisuuskasvatukseen. Atena. Lastenkirja-instituutin julkaisuja 33. 2015. 240 s.

Haihattelusta lumoksi

Jo Suomen suosituimman lastenkirjan kirjoittanut lääkäri-runoilija **Laura Latvala** valitteli yli 50 vuotta sitten, ettei ole tullut lukeneeksi lapsilleen, mutta toivoi että puoliso, kirjailija **Olavi Siippainen**, tekisi sen hänen puolestaan. Tämän tärkeän asian ajajaksi on lasten- ja nuortenkirjallisuuden tutkija ja kriitikko **Päivi Heikkilä-Halttunen** ryhtynyt ja tehnyt kulttuuriteon pannessaan yksiin kansiin runsaasti erilaisia neuvoja ja vinkkejä lapsen matkalle tarinoiden ihmeelliseen

maailmaan.

Kirjan nimeä ihmettelen, sillä vuonna 1978 on ilmestynyt aivan samanniminen teos. Paikoin hieman tätimäistä auktoriteettia olisin myös jättänyt kirjasta pois. Tosin kirjailija rehellisesti muistuttaakin, että nyt kun kirjallisuuskasvatuksesta on tullut vanhemmille vaatimus, ei ole kuin pari sukupolvea siitä, kun nuoren lukuharrastus oli mahdollista niille, joiden isillä oli varaa ostaa perilliselleen silmälasit!

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Kuopion seurakuntien talous on kunnossa – toistaiseksi

Maallistumisen aiheuttama jäsenkato ja taloustaantumasta aiheutuva heikko tulokehitys ahdistavat seurakuntien talouden tulevaisuutta. Jäsenkato loivenee, mutta sen kääntämiseen kasvuksi ei eettisyys, kotimainen ja kansainvälinen diakonia riitä. Kirkollisveron korottamista ei pidä ehdottomasti torjua. Ensin on menoja kuitenkin karsittava, muistaen että meillä on yksi maailman rikkaimmista kirkkoista, jonka tilat ja työntekijät ovat vuodesta 1970 kaksinkertaistuneet.

Kiinteistön myynti tuo kerralla pääomaa ja vähentää pysyvästi ylläpitokuluja. Kuopion seurakunnat ovat jo luopuneet monista rakennuksista. Kohteita on listalla vielä kymmeniä, mutta 10 miljoonan euron avainkysymys on keskusseurakuntatalon remontti. Konttisen liiketalo Tuomiokirkon vieressä on myytävänä ja saattaisi tarjota edullisemman vaihtoehdon. Kokoontumis- ja kokoustilojen tarpeeseen seurakuntien, kaupungin ja hotellien tilojen yhteiskäyttö kohottaisi niiden käyttöasteita, vähentäisi uusinwestointeja ja säästäisi ympäristöä. Vähemmästä saataisiin enemmän.

Seurakunnissa on suuri ja motivoitunut joukko vapaaehtoisia tehtävissä, jotka

eivät vaadi erityiskoulutusta tai sisällä erityisvastuita. Etu on jo käytössä, mutta edelleen lisättävissä. Palvelisiko joku yhtymän viroista paremmin seurakunnassa? Voisiko pappien ja kanttoreiden töitä vähentää? Ensiajatus on että ei, mutta jos sittenkin. Avioliitto ei Lutherin kirkossa ole sakramentti. Se on jo kauan ollut siviilioikeudellinen instituutio, jossa kirkko on ajautunut seremoniatilaksi ja -mestariksi. Kirkon tulisi vakavasti harkita vihkimisoikeudesta luopumista. Kasvava osa hautaan siunattavista ei kuulu kirkkoon. Näiden vainajien valintoja tulisi kunnioittaa. Läheiset voivat saattaa rakkaansa arvokkaasti rajan yli muutoinkin kuin siunauskappelissa papin puhuessa ja urkujen soidessa.

MATTI JANTUNEN
yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Tällä palstalla seurakuntien luottamushenkilöt kirjoittavat vuorollaan.

KULTTUURIKULMA

Koonnut PIIA JULKUNEN

Menovinkit 24.2.–23.3.2016

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

SAMI TIRKKONEN

Kuopion kaupunginteatterissa esitetään Sofi Oksasen romaaniin perustuvaa näytelmää *Kun kyyhkys katosivat*. Kuvassa Anna Lipponen ja Antti Launonen.

NÄYTTELYT

G12 Kuopio

- 13.2.–3.3. Minna Hiltunen ja Tuomo Kukkonen
- 5.3.–24.3. Tuomo Laakso ja Timo Tolonen

Galleria KULMA / Satamankulma

- 10.2.–6.3. Tuomas Hallivuo

VB-valokuvakeskus 26.2.–3.4.

- Tiina Haring: Rakkaudesta revenneet
- Katri Hernesmaa, Riitta Piltanen & Marita Husso: 7 nimeä

Siilinjärven pääkirjasto Artsi

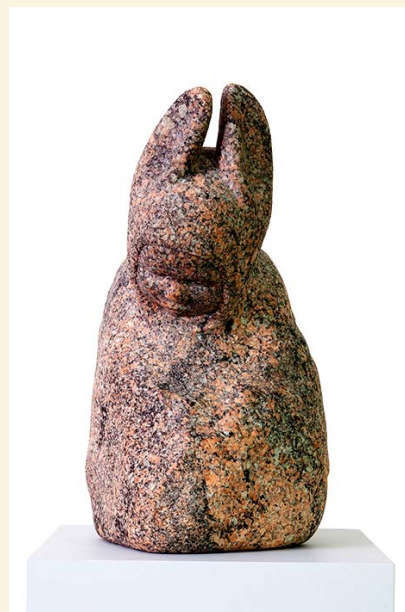
- 27.2.–30.3. Siilinjärven kansalaisopisto, Taiteen perusopetus

Kuopion kaupunginkirjasto

- 29.2.–12.3. Anja Lamberg: Ilon pisaroita

ESITYKSIÄ/TAPAHTUMIA

- Venäläisen kulttuurin viikko 21.2.–12.3. www.venajaseura.com/kuopio. venajaviikko
- Talvikamari-festivaali 22.–28.2. www.kuopionkonservatorio.fi/talvikamari
- Filosofiakahvila: Islam ja filosofia 15.3. klo 17. Jari Kaukua, FT, tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto, Kuopion kaupunginkirjaston kahvila

JUSSI TAINEN

Kino Kuvakukko, ohjelmassa mm.

- 19.2. alkaen: Deathgasm (ohj. Jason Lei Howden)
- 19.2. alkaen: Carol (ohj. Todd Haynes)
- 26.2. alkaen: Room (ohj. Lenny Abrahamson)
- 4.3. alkaen: Hail, Caesar! (ohj. Ethan & Joel Coen)
- 4.3. alkaen: Son of Saul (ohj. László Nemes)
- 11.3. alkaen: Sota ja mielenrauha (Ohj. Ari Matikainen)
- 15.3. klo 13 Hopeatähti: Malala

Kuopion Musiikkikeskus Ohjelmassa mm.

- 27.2. klo 16 Konserttitali: Pohjantien puhallinorkesterit 40 vuotta
- 1.3. klo 13 Konserttitali: Kuopio ammu! Konsertti kehitysvammaisille
- 1.3. klo 18 Konserttitali: Kuopio ammu! Koko perheen konsertti
- 13.3. klo 18 Konserttitali: Suuri talvisodan päättymisen muistokonsertti
- 15.3. klo 13 Valokabinetti: Kulttuurikahvila Minna Canth -teema
- 22.3. klo 18 Konserttitali: Kuopion konservatorion tanssikoulun kevätnäytös

Sotku, ohjelmassa mm.

- Lähtölaukaus-tanssifestivaali 24.2.–6.3.
- Antti Lahti & Sami Henrik Haapala: Rave for MAD
- 11.3. klo 19 (ensi-ilta) ja 12.3. klo 19

Kulttuurikeskus Vuorilinna

- King's Kids illat perjantaisin klo 18–20.30.
- Pe 26.2 ja 4.3 Toiminnallinen "DRAAMIS" klo 11–14.
- Ti 8.3 ja ma 21.3 Israelilaista tanssia klo 17–19. Sopii koko perheelle.
- Ke 9.3. Toimijatapaaminen ja avoimet ovet klo 13–17.
- Ma 14.3. Rukousryhmä Israelin puolesta klo 18–19.30, kaikille avoin. www.kulttuurikeskusvuorilinna.fi

My Silence, Hiljaisuuden ääni -näyttelyssä Kuopion taidemuseossa keskitytään vähäeleisiin ja pelkistettyihin teoksiin. Teos: Anne Koskinen, Lotta (Löytölapsi), 2013. Kuopion taidemuseon kokoelma.

Usko tulevaisuuteen kantaa

Karjatilallisuus vaatii sinnikkyyttä ja periksiantamattomuutta, sanoo karttulalainen Satu Jääskeläinen. Niitä savolaistuneelta pohjalaisemännältä löytyy.

Olin aina vannonut, etten koskaan isona lypsä lehmää”, Satu hymyilee nuoruuden urasuunnitelmiin. Toisin meni. Samoin hän olisi nauranut, jos hänelle olisi sanottu, että heidän navetassaan lypsää joku päivä robotti.

Maatilalta Evijärveltä kotoisin oleva nuori likka tuli ensimmäistä kertaa kesällä 1990 Savoon mansikkatyöksi. Seuraavana vuonna hän kohtasi **Markon**, ja sillä tiellä hän on Karttulassa ollut parisenkymmentä vuotta. ”Tämä on työtä, josta ei varsinaisesti ikinä

olla lomalla. Se pitää tietää, kun tähän alkaa. Ehkä mautilojen emännät ja isännät ovat jonkunlainen oma uhkarohkea heimonsa. Pitää sietää paineita, pitkiä työpäiviä. Ei saa harmittaa, jos joku iltameno menee mönkään, kun navetalla tulee lisätöitä tai kesällä kelien salliessa on tehtävä rehua yötä päivää.”

”Sitkeyttä ja sitoutumista. Niitä tarvitaan ehdottomasti. Ja joskus tekee hyvää jättää ne työt pois mielestä ja käydä vähän oman tilan ulkopuolella tuulettumassa. Yksikään tila ei ole vielä kaatunut yrittäjän muutaman päivän poissaoloon.”

Byrokratia väsyttää

Satu Jääskeläinen toimii MTK:n Karttulan sihteerinä, Pohjois-Savon Karjakerhossa ja Maitomaan hallintoneuvostossa. Mediassa puhutaan mautilojen ahdingosta. Jääskeläinen kertoo, että osalla taloudelliset ongelmat ovat täyttä totta.

”En jaksaisi suuren kaupungin hektisyyttä

”Mutta vielä useampi kamppailee henkisten paineiden alla. Tiedän, että byrokratia väsyttää. Muistettavaa ja raportoitavaa on paljon, joskus liikaakin.”

”Meiltä vaaditaan, että me noudatamme pilkuntarkasti ohjeita. Tuntuu, että hallinnossa kuitenkin voidaan päättää vaikkapa tuen maksatuksista miten sattuu. Välillä vaikuttaa, että eläinten hyvinvointi on tärkeämpää kuin ihmisten.”

Sadulla on kuitenkin vahva usko, että täällä vielä nouseaan. Hän toivoo, että Venäjän markkinat avautuvat mahdollisimman pian.

Onnistumiset palkitsevat

Sadun miehen kotitalalla tehtiin sukupolvenvaihdos vuonna 1997, jolloin nuori pari hypäsi ohjaksiin. Tänä aikana on ollut monenlaista vuoristorataa.

”Muutoksiin on pitänyt sopeutua. Tilalla viljeltiin mansikkaa 2000-luvun alkuun saakka, mutta sitten piti tehdä päätös, kumpaan keskittyä, ja lehmät veivät voiton.”

Navetan väkimäärä on kasvanut pikkujalaa. Ensin oli 12 lehmää, jonka jälkeen määrä tuplaantui. Jonkun ajan päästä lisättiin karjaa vielä hieman. Vuonna 2013 syntyi päätös robottinavetasta. Päätöstä ei ole tarvinnut kuta. Nyt lypsäviä lehmii on 70 ja lähes saman verran nuorta karjaa.

”Työ ei ole hävinnyt mihinkään, mutta se on mielekkäämpää ja joustavampaa sekä muuttunut enemmän karjan tarkkailemiseksi ja seurailmiseksi. Nykyaikainen navetta on mieluista olinpaikka niin ihmiselle kuin eläimellekin. Ihmisen kannalta työ on kevyempää, kun kuormittavin lypsätyö hoituu robotilla. Lisäksi navettatöistä selviää tilapäisesti yksinkin, jos toisella on meno jonnekin.”

Toisten mautilojen emännät ovat suuri tuki. Porukalla voi jakaa asioita, huolia ja iloja, joihin vain toinen maatilallinen pystyy samaistumaan.

”Onnistumiset palkitsevat. Kun näkee, että lehmällä on hyvä olla. Ja aamulla navetalle mennessä vasikat tulevat tervehtimään melkein syliin asti.”

”Jos joku asia ottaa päähän, lähdän pihalle. Pari kertaa viikossa menen jumppaan lähikylälle. Myös käsityöt nollaavat hyvin päätä. Joskus ei tarvita sen ihmeempää.”

”Ja toisinaan pääsen traktorin koppiin ja ajelemaan. Vaihtelu virkistää.”

Ninnin ja Nunnun vuosi

Satu nauttii maalla asumisesta. Kun työ on kotona, niin välillä on päästävää pois tutuista kuvioista. Siihen riittää esimerkiksi elokuvailta miehen kanssa tai koko perheen reissupäivä.

”Mutta kun kaupungissa pyörii hetken, on jo kiire kotiin. Tähän on niin ihana tulla. En jaksaisi suuren kaupungin hektisyyttä.”

Niin elämässä kuin maatalouden arjessa on välillä parempia, välillä vaikeampia aikoja.

”Tulevaisuudenuskoa ei kuitenkaan saa menettää. Olen oppinut, että joskus on hyvä rauhoittua. Normaali arki on monesti aika hyvää, ja on paljon pieniä asioita, joista olla iloinen ja kiitollinen.”

”Sekin tuntuu hyvältä, että edelleen nuoret uskaltautuvat lähteä maatilayrittäjiksi. Uskaltavat investoida ja uskoa tulevaisuuteen. Uskoa olisi tänä aikana enemmänkin, mutta monen tilan laajennussuunnitelmat kuitenkin viivästyvät, koska rahoitusta ei löydy”, Jääskeläinen tietää.

Vuonna 2016 lehmät nimetään alkukirjaimella N. Nulikka, Napero sekä kaksoset Ninni ja Nunu ovat jo Jääskeläisten navetan asukkeja. Onneksi perheen tytöillä on valmiina listat, joista voi poimia sopivan nimen, kun uusi vasikka syntyy maailmaan.

Satu Jääskeläisen
lempipaikka navetalla on vasikoiden karsinassa.

HANNA KARKKONEN

